

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
13 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Széll Kálmán.

Mire e sorok napvilágot látnak, talán már megtalálják ott fenn, ahol a nemzet sorsát intézik, a válságos politikai helyzetből kivezető utat, amely visszavezeti a parlamentet a békés munkálkodáshoz. Meglehet, hogy új pártalakulás lesz az ára a válság megszüntetésének, meglehet, hogy mások veszik a kezükbe az ország kormányzását, de ahogy még tegnap álltak a dolgok, nem valószínű, hogy nagyon rövid idő alatt bekövetkezzék a békés kibontakozás.

A politikai válság tulajdonképpen régebbi keletű, mint a katonai javaslatok benyújtása, amelyek csak alkalmat nyújtottak arra, hogy újra kitörjenek a legszélsőbb ellentétek, amelyek Széll Kálmánt, újabb politikai életünk egyik legnagyobb államférfiát arra kényszerítették, hogy lemondjon a miniszter elnökségről. Több mint öt éve kísért a közéletben s a parlamentben a válság. Széll Kálmán orvosolni igyekezett a parlamentarismus bajait s a nemzet belátva munkálkodásának üdvös voltát, hazafias irányát, politikai tisztességét, egyidőre elcsitulnak az ellentétek. A többség és kisebbség közti viszonyt igyekezett Széll Kálmán szabályozni s a többség uralmát a kisebbség jogainak tiszteletben tartása mellett biztosítani. A parlamentarismus alapelvét nemesak bent a parlamentben, hanem a közélet egész területén akarta biztosítani s erre irányuló törekvése érvényesült is minden politikai cselekedetében.

Kormányzása kezdetén a béke állandónak látszott. Széll Kálmán érdemeit az ellenzéki pártok magasztalták legjobban s a viták az elvek magaslatára emelkedtek.

De a kormányelnök nagy koncepcióju politikájának minden sikerét egy csapásra megsemmisítette az ellenzék, amely a katonai javaslatok miatt belevitte a nemzetet s a kormányt az ex-lexbe. A katonai követelések nem találtak visszhangra a nemzet egyetlen osztályában sem, de az indemnitás obstrukciója s az ex-lex ki-erőszakolása még kevésbé és ha az ország Széll Kálmán mellett állott akkor, amikor miniszterelnök lett, még szilárdabban áll mellette ma, amikor elveiért távozik.

Hogy mekkora politikai és egyéni jelentősége volt Széll Kálmánnak, azt lemondása

alkalmával talán jobban érezte a parlament és a nemzet, mint abban az időben, amikor a vezetést a kezébe vette. Legelkeseredettebb ellenfelei is érzik, hogy a hatalom a legjobb helyen volt a kezében, mert alkotmányos érzülete, törvénytisztelete, politikai és egyéni tisztessége, hazafisága, tudása és széles látköre képessé tették annak kezelésére, egy ország politikai életének vezetésére. Érezték, hogy válságos időkben az a vezér, aki önmérséklettel, tiszta elvekkel és törvénytisztellettal megy a hareba, majdnem pótolhatatlan; érezték, hogy nemesebb, elhűbb ellenfelet nem kaphatnak.

Az a férfi, aki egész életében a tiszta parlamentarismus híve volt, nem lehetett következtelen, nem lehetett hűtlen elveihöz, nem hajolhatott meg a kisebbség akarata előtt, mikor azt vallotta, hogy a parlamentarismus alapelve, fennmaradásának biztosítéka a többség uralma. Immár jogosulatlan az a vád, hogy a nemzet akarata meg van hamisítva, mert Széll Kálmán megszüntette a választási visszaéléseket; nem lehet igaz az sem, hogy a közvélemény a kisebbség mellett áll, mert Magyarország hatvanhárom megyéje közül negyvenöt nyilatkozott meg a miniszterelnök mellett, a kisebbség akciója a kormányzás létfeltétele, az indemnitás ellen tehát indokolatlan, jogosulatlan terrorismus.

De Széll Kálmán elveinél s politikai multjánál, hazafias érzelmeinél fogva nem küzdhetett olyan eszközökkel, amelyek valamikor a nemzet ellen is felhasználhatók lettek volna; nem akarta egy mozdulattal sem korlátozni a parlamentaris szabadságot. A kapacitáció terén maradt s a passiv rezisztenciáig ment el. Megállott a törvényesség talaján s mikor látta, hogy a kisebbség megkötötte a kezét, elhagyta a miniszterelnöki széket.

Képzeltető talán ennél következetesebb, tisztesebb, törvényesebb, parlamentarisabb eljárás? Még aki bizalmatlanul tekintett működésére, az is kénytelen fejét meghajítani s nem jogosulatlan az az aggodalom, hogy jöhet-e Széll Kálmán után hozzá hasonló államférfi, aki a jog, törvény és igazság utjáról soha egy vonalnyira le ne térjen, aki a parlamentaris szabadságnak egészen az önmegtagadásig híve legyen.

A kormány lemondásának magyarázatáról nem lehet, nem is szükséges mást mondani, mint amit a miniszterelnök mondott:

»A kisebbség a többség jogait arrogálja magának, a kisebbség akarja előírni, hogy mit nem akar és ha a többség törvényes jogainak birtokában azt mondja, hogy neki alkotmány szerint joga van megnyilatkozni ebben a képviselőházban, mint a nemzet törvényesen megválasztott gyűlésén, ha a kormány azt mondja, hogy javaslatai felett ítéletet kér, de nem ellenállással, hanem szavazással a képviselőháztól; akkor csak törvényesen jár el, mert törvényes jogát gyakorolja. Buktassák meg a kormányt, de alkotmányos módon és eszközökkel, a nemzet képviselőtének szavazatával, a mely egyedül illetékes, mert senkinek nincsen joga sem Istentől, sem embertől, sem alkotmánytól magát másnak dekretálni, mint a mivé megválasztott. A kisebbség maga magát többségnek meg nem teheti, az maga magát autoszugesztíóvól vagy önámítással többséggé nem deklarálhatja, mert el kell ismernie, hogy az alkotmány értelmében a többségnek van joga határozni.«

Ezért az elvért hagyta el helyét Széll Kálmán, de távozása nem bukás. Félre áll, mert nem engedi magát terrorizálni s távozása csak új elismerést és diadalt szerzett neki. Méltó arra, hogy korszakalkotó működését minden magyar ember megismerje, mert annak nyomai benne maradnak politikai életünkben s rendszere a tiszta alkotmányosság alapján fejlődni és hódítani fog.

Mit hoz a jövő? Sokan aggódnak s talán igazuk is van. A legszerencsésebb megoldás volna, ha Széll Kálmán megmaradna a helyén, legveszedelmesebb volna, ha a szabadelvü párt egysége felbomlana.

Eddig talán egyik vagy másik megtörtént.

A nemzet várakozással tekint a jövőbe s reméli a jobbat, de jöhet bárminő válság, nem veszélyeztetheti az alkotmányos szabadságot, ha Széll Kálmán testamantumára valóra válik.

»Ne adja Isten, hogy valaha oly idők következzenek be, a mikor a két nagy tényező között, a mely a magyar államot, a magyar

nemzetet a mi nagy közjogi, ősi felfogásunknál fogva alkotja, mert a mi közjogi hagyományaink szerint korona és nemzet egy, valaha eltérés, disharmonia és összeütközés álljon elő. Ne adja ezt az Isten, mert ez lenne a legnagyobb csapás, a mi Magyarországot és a dinasztiait érthetné. Ezt óhajtom lelkem mélyéből és szívem melegével és remélem is. A korona bölcsesége, törvénytisztelete, alkotmánytisztelete és a nemzet józansága, belátása, törvény- és alkotmánytisztelete, az az érzés és meggyőződés, hogy dinasztia és nemzet, a trón és az ország elválhatlanul vannak nemcsak összefűzve, de egymásra utalva, vállvetve találja meg azt az utat, a mely bennünket ebből a bonyodalomból is kivezet. Minden kockára juthat, de ennek a nagy kincsnek, a nemzet és a korona közti bizalomnak, a nemzet és a korona összeforradásának nem szabad kockára jutni, áldozatul esni soha. Nem hiába irtuk fel ezeréves multunk megünneplésekor örök tanuságul azt a szent tételt, hogy a nemzet és a korona közti bizalom és egyetértés az, a mitől a jövő nemzedékek boldogulása függ. Ez legyen előttünk mindenben és mindenkor . . .

Magyar nevelés.

Az alkotások sorozatában nem mindég az a legnagyobb, a mely dícséret után kiált, a mi önkénytelen hívja ki a dícséretet, elismerést és lelkesedést. A díszes épületek ormán az ornamentika az, a mi megkap, a képzőművészet mesterkedése, a mi lebilincsel, de valójában a dícséret mégis azokat az apró, becsületes, semmitmondó téglácskákat illeti, amelyekre ránehezedik minden, még a vakolat is, a mi elrejtí a szem elől.

A magyar nemzeti állam kialakulásában is lesznek biztosan hatás után kiállító megkapó dolgok valamikor. De ott még ma nem tartunk. Csak a becsületes téglákat látjuk, a miket most rakosgat egymás fölé a közoktatási kormány, amely bizonyosan nem fog elfeledkezni majd, ha rákerül

a sor a külső ornamentikáról. Nemzeti nevelésünk, a mely kell hogy alapja legyen egész nemzeti politikánknak, most van kialakulóban. Századok súlyos mulasztásai, tévelygései törnek itt meg s rakodik le helyettük egy egészen más világ. Sokat haladtunk rövid idő alatt, de mégis, mintha igazán csak most kezdenénk a munkához. Mintha csak most vennénk észre, hogy ahhoz, hogy magyarok legyünk, először magyarokká kell lennünk. Mert eddig nem voltunk azok s legalább nem az állam jóvoltából. Valami zürzavarszerű kaos volt az, a mivel utnak eresztettek bennünket az iskolából, abba a másik iskolába, a minek élet a neve. Megtömték, kisizsoltak bennünket a tudományokra, de soha nem az életre s még inkább nem a magyar életre. Ez csak most kezdődik. A nemzeti nevelés utat tört magának a sok mindenféleleg s most már hivatalosan is befordult nevelésügyünk nemzeti jellegébe.

Igazán nemzetivé azonban csak akkor lesz nevelésügyünk, ha leszürődik az első generációra ragadt hatás, ha ez életben is realizálódna az iskolákban nyert impressióink és gyökeret ver az iskolán kívül is az ott elvetett csira. Mondják, az élet sok mindent letöröl rólunk s még többet ad helyette a magából. A mi mindennapi életünk bizony éppen nem jellegzetes s még inkább nem nemzeti. Az következnék tehát ebből, hogy az iskola hatását elnyomja majd a mindennapi élet, kiöli az esirát, amit onnan magunkkal hozunk. Csakhogy ezt az igazságot meg is fordíthatjuk. A társadalom képe olyan, mint a minővé a nevelés teszi. A kultúra vetkőztette ki az emberiséget eredeti voltából, átgyúrta, átídomította a maga képére. A gyermekkor benyomásait, érzelmeit nem is nyomja el soha az élet, legfeljebb elesíttja, elaltatja. A társadalom képe olyan, mint a minővé tagjait neveljük. Ha nemzeti lesz a nevelés, nemzeti lesz a társadalom képe, a mely lassan bár, de mindég oda alakul, a hová a nevelés irányítja. A lateiner világnak a latin nevelés adta meg a sajátosságát, a mai kozmopolitáskodó világunk is csak az iskolákra vezethető vissza.

Mennyivel másforma volna mai társadalmunk képe, ha ott kezdtük volna, a hol ma folytatni akarjuk. Valamikor azonban nagy dolognak tetszett magyar társadalmat teremteni s mindenki azt hitte, hogy a mi magyar, nem lehet más csak nemzeti. Pedig a sok idegen hatás nem csak a külső képen, de még nyelvünkben is ott hagyta bélyegét, a minek a kigyomlálása maga is elég munkába és időbe fog kerülni.

Egy nemzet öntudatos fejlődése csak akkor figyelemre méltó, ha önmagából, nemzeti jellegéből tud meríteni vagy olyan nemzeti forrásokat teremteni, a mi kutfejévé válhat szellemi életének. Minden más élet csak vegetáció, a

kultúra nagy asztaláról lehullott morzsák szedgetése. A legmagasabb kultúra is csak utáuzat, ha nincs nemzeti sajátága, a mi rányomja a bélyegét s hirdeti, hogy a miénk.

Ezért érdemlik meg a legnagyobb dícséretet azok az intézkedések, a melyekből a kultusz miniszter irányította a nemzeti nevelésügyet. Ennek teljes kialakulásától még messze vagyunk, de az alapok már le vannak rakva, a többi az utódoktól függ.

Az uzsora.

Régóta hangzik a panasz, hogy Magyarországon felburjánzott az uzsora, amely még néhány évtizeddel előbb minden korlátozás nélkül szípolozhatta a népet s az uzoratorvény életbelépte óta is annyiféle módja volt az uzoráskodásnak, hogy a tudatlan vagy megszorult embert a törvény s a bíróság nem voltak képesek a lelketlen üzérkedéstől megmenteni.

Az igazságügyminiszter ismerte az életben levő uzoratorvény hiányait s az élet követelményeit s nagyhorderejű törvényjavaslatot dolgoztatott ki. A javaslat alapján át akarja alakítani az uzsora fogalmát és ismérveit s határozottabb védelemben kívánja részesíteni az uzorásokra rászorult embert.

Ma már ismeretlen az uzoráskodásnak az a módja, amely valaha gyakorlatban volt, hogy az adós a kölcsön pénz után a tőkét meghaladó kamatot fizessen. A forgalmi viszonyok javulása s a pénzügyintézetek kiirtották ezeket az ügyleteket. Annál jobban elhatalmasodott azonban a kisebb mérvű uzoráskodás, valamint az áru uzsora.

Aligha van tehát ember széles e hazában — nem számítva azokat, akiknek spekulációját az új törvény zavarni fogja — aki nem örömmel üdvözlőné az igazságügyminiszter azon lépését, hogy egy részletesen megindokolt törvényjavaslatot terjesztett a törvényhozás elé, amely törvénynyé válva hivatva lesz arra, hogy az uzorát üldözze, lehetetlenné tegye s elérje azt, aminek elérésére a régebbi törvény képtelennek, elégtelennek bizonyult.

Mindenki megegyezik abban, hogy az uzsora még mindig vigan burjánzik hazánkban. Az uzorások nemcsak a mások könnyelműségét és tapasztalatlanságát használják ki, hanem visszaélnék különösen a szegényebb népelemek pillanatnyi szorultságával s áldozataikat a romlásba kergetik. Szomorú és retentő annak látása, hogy egyes kétes elemek a földhöz ragadt nép kenyerének morzsáiból élnek, később kiszívják a vérét és a törvény sokszor a legnyilvánosabb esetben is tehetetlen; nemcsak nem sujthatja a lelketlen uzorást a jól megérdemelt büntetéssel,

TÁRCA.

Siena.

A ki a sok száz éves építmények komor kőtömbjein keresztül be tud pillantani a homályos multba; a ki egy nagy időket átélt palota büszke boltívei alatt, egy nemzedékeket látott templom égne törő, hatalmas oszlopai tövében ki tudja magát ragadni az ideges jelen rohanó sodrából s képes megfelekezni néhány pillanatra a kívül hullámzó élet prózájáról, az Sienában visszaálmodhatja ama nagy kezdetet, mely új korszakot nyitott a világtörténelemben.

Szemléldőve a szűk utcák ház-óriásain, azok vaskapcsos falain, áttörhetetlennek látszó, ére- veretes kapuin a bolthajtásos termek megkopott, de nagy időkről beszélő képein úgy tűnik fel, mintha egy félezredévvél visszaléptünk volna abba a korba, melyben a művész koszoruja nem kisebb fényvel ragyogott a fejedelmek koronájánál.

Siena virágzása a XIV. és XV. századra esik. Lakóinak száma, mely ma alig haladja meg a harmincezeret, akkor százezerre rugott s hatalomban és gazdagságban a város erős ellenfele volt a méltán féltékenykedő Florenének. Ekkor alakul ki művészi jellege is, mely a csúcsos és reneszánsz építészet kitűnő példáit egyesíti s még egyrészt felvilágosítást nyújt az átmenetről, másrészt a két stíl végleges fejlettségét is jeles alkotásokban tárja elé. S ez annál fontosabb, mert a csúcsos stíl, mint ismeretes, Olaszországban sohasem tudott teljes uralomra ver-

gődni. Ez építés alkotó elemei nem voltak összhangzásba hozhatók Itália hagyományaival; természete és hatása nem felelt meg az olasz nép jellemének, sajátosságainak, izlésbeli követelményeinek. A római szellem, mely monumentális építkezésében a nagy, de arányos méreteket kereste, nem tudott megbarátkozni egy későbbi korban sem a belső területnek a magasba való egyoldalú fejlesztésével. Az olaszt éghajlata, napja, ege a világossághoz, tiszta látáshoz szoktatta; hogy lehetné tehát kedvét a gótikus épületek bizonytalan félhomályában? Hegy-völgyeit, virányait, művészetének és mesterségének alkotásait változatosnak, tarkának, ragyogónak látja a természetes megvilágításban is s ezért nem veszi igénybe s nem szereti a kölcsönkért színeket, a melyekkel festett üvegek sugározzák be a csúcsos templom belsejét. A ki állandóan verőfényes tájakon élve, bátran és bizton intézi lépteit előre, az nem szívesen időzik a sötétes termekben, hol csak vigyázva és félve járhat, ha nem akar beleütközni nyomról-nyomra a roppant gazdaságban felhalmozott díszítésekbe, vékonyka oszlopcskába, finom és áttetsző kőcsipkébe. Szóval az olaszok szeretik a világos, szabad teret, az éles, határozott körvonalakat s ezeket a csúcsos épületben, melynek belsejét a festett alakok megtört fény s a legapróbb részletekig tagozott falak és pillérek titokzatos s határozatlanná teszik, nem találták fel. S minthogy tartós és termékeny művészi élet csupán a nemzeti lélekből fakadhat, az olasz szellem pedig csak erőlködve tudta magába olvasztani és áthasonítani a csúcsos építés miszticizmusát, azért ez irány Itáliában lassan és nehezen fejlődött s mielőtt uralomra juthatott volna, az olaszok

feldfedték multjukat, mely ujjaszülte őket s a reneszánsz utját állotta a népjelentől idegen stíl továbbhaladásának. Nagyobb kiterjedést csupán az éjszaki részekben vett s körülbelül a félsziget közepe az a határ, a meddig eljutott. Rómának oly sok szép temploma között már csak egyetlen csúcsos van: a Santa Maria sopra Minerva.

S Siena épen azért foglal el fontos helyet az olasz építés történetében, mert a csúcsos stíl korának több jeles emléket őrizte meg, kettőt ezek közt is olyant, melyekhez a maguk nemében hasonlót Itálián kívül is keveset találunk. A Szt.-Ferenc és Szt.-Domonkos templomok, az érseki lakás, a Pecci-, Saracini-, Tolomei paloták ékesen szóló tanui a város egykori fényének, sőt fényűzésének, valamint korán kifejlett művészi életének és izlésének is. Siena nemesei a pénzt nem magáért a pénzért szerették: vagyonukat, gazdaságukat fel tudták használni, hogy életüket kellemessé, környezetüket, lakóhelyeiket ragyogóvá tegyék. S ha gyönyör hajhászásuk az akkori Olaszországban közmondásossá vált, nem lehet tagadnunk azt sem, hogy bőkezű és áldozatra kész barátai voltak a nemesebb élvezeteknek is és bőséges örökséget hagytak e lelki szükségleteik által a jövőnek. Ez érzék azonban nemcsak néhány előkelőnek képezte kiváltságos adományát, hanem a polgárság összessége is szívesen járult hozzá nagy művészi feladatok kitűzéséhez és megoldásához. A városháza és a székesegyház nem csupán Sienának alkotják fődíszét, de méltán büszkeségei a külföldi befolyásokat kiaknázni tudó, annak nehézségeit és idegenszerűségeit legyőző olasz szellemnek s kevély tanui e szellem képességeinek. Bennük az olasz csúcs-

hanem a jogtalanul, ravaszsággal és gonoszsággal szerzett vagyoni előnytől sem foszthatja meg.

Ebből a szempontból a javaslatot örömmel kell üdvözölni mindenkinek, de a javaslatot arról az oldalról, hogy a tisztességes kereskedelmet is korlátozni fogja, több oldalról támadják.

A javaslat kiterjesztvén azon ügyletek körét, amelyek formájában az uzsora büntette és vétésége elkövethető, tágabb teret nyújtván a szabad mérlegelésnek az uzsora ténybeli elemeit feltüntető esetek megítélésénél, minden esetre lényegesen meg fogja közelíteni az általa kitűzött célt. Az uzsora fogalma alá vonja ugyanis azokat az eseteket is, midőn valaki a vele szerződő fél szorult helyzetének, könnyelműségének, tapasztalatlanságának kihasználásán kívül a másik fél értelmi gyengeségének kihasználásával szerez magának vagy másnak aránytalan előnyt, továbbá azokat az eseteket, midőn azt valaki eme most csak gazdasági szempontból tekintett fogyatkozások tervszerű kihasználásával köti ki vagy szerzi meg a maga vagy más javára. Az uzsora fennforgásához a javaslat szerint nem szükséges, hogy az uzsorás előny alkalmas legyen a sértett fél anyagi romlását előidézni vagy fokozni, hanem elég, ha szolgáltatás és ellenszolgáltatás közt feltűnő az aránytalanság.

Kereskedői körökben a javaslatnak különösen két intézkedését kifogásolják s abban a tekintetben, hogy a törvényes védelemnek egyformának kell lenni minden polgárra, bejegyzett és be nem jegyzett kereskedőre nézve s hogy a forgalmi életre sokkal előnyösebb, hogy ha a bírói mérlegelésnek kisebb tér engedtetik s a törvény határozottan rendelkezik, igazuk is van.

A javaslat szerint ugyanis az olyan kereskedelmi ügyletek, amelyek által valaki az aránytalan vagyoni előnyt bejegyzett kereskedő terhére kötötte ki, vagy szerezte meg, nem esnének az uzsora törvény hatálya alá. Ezen intézkedés célja kereskedelmi szempontból is feltétlenül helyes, mert a kormány mindig súlyt helyez arra, hogy a kereskedelmi forgalom biztossága csorbát ne szenvedjen és a forgalom szabadsága a közgazdasági érdekek által indokolt mértéken túl ne korlátoztassék. De feltétlenül igaz, hogy ezen intézkedés azt a kereskedőt, aki cégbejegyzési köteletségét elmulasztja, kiváltságban részesítene a bejegyzett kereskedőkkel szemben. Már pedig tudvalevő dolog, hogy vidéken a kereskedők nagy részének cége nincs bejegyezve.

Kereskedelmi szempontból fontos a javaslatnak az az újítása, hogy míg a most érvényben levő törvény csupán a hitelnyújtással elkövethető uzsora ellen védekezik, a törvényjavaslat az uzsorának nemesak kölcsönszerződéssel, hanem bármely más kétoldalú szerződéssel elkövethető fajára is kiterjed. Uzsorát el lehet tehát követni

íves építészet fejlettségét delelő pontján látjuk. Mindkettő építése a XIII. században veszi kezdetét s a XIV.-ben fejeződik be. Mindkettőben van valami ama kor komolyságából, zárkózottságából, mely csak lassan-lassan tárja ki belsejét, annak tartalmát és szépségeit. De míg az előbbi inkább terjedelmes, barna falainak méltóságával, pusztá, egy befolyó homlokzatának tömörségével hat, addig az utóbbi a részleteknek és díszítéseknek kimondhatatlanul pazar gazdagságával varázsolja el a szemet. Maga a félkör alakú s középpontja felé minden oldalról lejtősödő, óriási tér is, melynek átmérőjében áll a város háza száz méteres őrtornyával, jelentős mértékben járul hozzá az épület gyakorolta benyomáshoz; még pedig nemesak azért, mert területének távolos pontjairól vetett tekintetünk még több erőt és súlyt olt a várszerű palotába, hanem a történelmi hagyományok és események közösségénél fogva is, melyeknek együtt voltak tanúi. Az ő köveik viselik nyomait azoknak a küzdelmeknek, melyeket minden kis és nagy állam életében legalább egyszer végigharcoltak, a nemesség és nép küzdelmeinek s a város háza leghűségesebb, legállandóbb szemlélője a „palio“-nak, Siena ez ősi és festői látványosságának, mely évenként kétszer sok ezer idegent gyűjt össze a színes szőnyegekkel felékesített térre. Díszes menetben vonulnak fel ilyenkor a tizenkét kontráda (városrész) lovasai, a kontráda színeit viselő ruháikban, tarka selyembe és bársonyba öltözött, parókás, kalpagos apródoktól vezetett lovaikon. Mindegyik előtt középkori jelmezben feszülő, rövid kardos fiú viszi a kontráda zászlóját, s miután körüljárták a verseny helyét, megkezdődik a futtatás. A győztes városrész jutalma a pálió, egy arany-

nemesak kölcsönnyújtásnál, hanem bármely más forgalmi ügylet kötésénél, legyen az vétel, csere, bérlet, vállalati, szolgálati, vagy munkabérei szerződés, feltéve, hogy a szolgáltatás előlegeztetik. Az uzsora mindezen esetekben fennforoghat, ha a saját vagy más javára kitöltött vagyoni előny a szolgáltatás mértékét feltűnően aránytalanul meghaladja. A javaslat semmisnek és büntetendőnek deklarál minden olyan forgalmi ügyletet, amelyben a szolgáltatás és ellenszolgáltatás között feltűnő aránytalanság fedezhető fel s miután az, hogy mi tekintendő feltűnő aránytalanságnak, a törvényben meg nem határozható, teljesen a bírói mérlegelésnek van fenntartva, hogy mi képez uzsorát. Igaz, hogy a javaslat szerint nem esnek a törvény tilalma alá a kereskedelmi ügylet köréhez tartozó eladások eseteiben oly árnak kikötése vagy szerzése, mely az eladó fél üzletében általában szokásos és az üzlet természetére való tekintettel a kereskedelmi felfogás szerint igazolt árnak megfelel, de ennek dacára sok esetben a kereskedelmi felfogás s társadalmi nézet szerint jogos haszon szerzése is uzsorának volna nyilvánítható.

Igen sok kereskedő pl. kénytelen hitelben eladni s ilyenkor természetesen a kockázat emeli az árakat.

A kereskedelem egy részében a konjunkturák ügyes kihasználásán alapul; valamely árucikk pillanatnyi kelendősége annak árát hirtelen magasra szökkenti s kárpótolhatja a kereskedőt azon veszteségeikért, amelyek azt az elértéktelenedett, divatból kiment árucikk értékeinek csökkenésével érik. A javaslat szerint pedig módjában állna a vevőnek ilyen esetekben az ügylet megsemmisítését kérni s így az általa kötelezett szolgáltatástól egészen vagy részben szabadulni.

Hogy mi a szolgáltatás és ellenszolgáltatás közötti aránytalanság mértéke, azt a javaslat szerint minden konkrét esetben a bíró mondja meg. Ennek a következménye minden esetre az lesz, hogy a joggyakorlat fogja számszerűleg megállapítani az aránytalanság mértékét — hogy ez ott kezdődik e, ahol az egyik szerződő fél az ő szolgáltatásának fele értékét sem kapja, vagy ezen alul vagy felül — amit pedig a forgalom szabadságának biztosítása és jogbizonytalanság elkerülése végett jobb lenne már a törvényben kimondani. (dr. K. Gy.)

Kereskedelmi ismeretek.

A zalaegerszegi kereskedő tanonciskola évről-évről vizsgálatáról akarunk beszámolni. Jó alkalom ez a sikerült vizsgálat arra, hogy a kereskedelmi oktatásról is elmondjunk egyet s mást. Nem új dolgokat, hanem a tapasztalatból leszűrt életigazságokat, amelyeket azonban sem a társadalom,

nyal és ezüsttel himzett selyem zászló, melyet kivivott díszességük jelképeként féltékenyen őriznek s hagnak hátra nemzedékről nemzedékre.

Nem sokat kell mennünk, hogy eljussunk a piazzáról Siena legmagasabb pontjára, melyről gondviselőként tekint le a székesegyház az alatta elterülő városra.

Ha a déli nap sugárözönében rátekinünk ennek a tömörked márvány-épületnek a homlokzatára, fejünket szinte szédülni érezzük a ragyogástól; szemünket elkápráztatja a vakító fény, mely a simára faragott kő minden redőjéből, minden domborodásából, az aranydíszítések csillogó éréből s a színes üvegek tarka felületéről, mint egy ezer daraból összerakott mozaik-tükörből, kiárad. Alig találunk rajta néhány tenyérnyi szabad területet, mert elborítja az egészet a műrekek, szobrok; emberi-, állati-, mértani alakok; kör- és cikk-cakk-vonalak, köcsipkék alkotta árkádok, domborművek leirhatatlan mennyisége, elrendezve mindez a legnagyobb szimmetriával, arányosan, ritmikusan úgy, hogy nem akadunk egy vésznyomra, mely az egésznek hatásából kiválnék. A templom belsejét sienai mesterek képei, pápák szobrai, faragott és be-rakott művi fa- és kő díszítmények, öntött és kovácsolt éreművek teszik ékessé, koronául hagyva mégis Niccolo Pisano-nak fehér márványból készült világhírű szőszékét. „Az egész a fény és gazdagság valódi csodája, a találatos lángész ragyogó diadala, száz meg száz iparosmesterreke, akik századokon keresztül fáradoztak létesítésén. Az egészen uralkodó izlés a megszámlálhatatlan sok részletet oly összhangba olvasztotta; az egyes műrekekből a művészi ösztön oly egészet alkotott, hogy az összehatás valóban elragadó.“

sem a kereskedők nem akarnak érdemük szerint méltatni, miután talán pillanatnyi érdekeikkel ellentétben állanak.

Nálunk Magyarországon a kereskedői pályával szemben még mindig elfogult a nagy közönség. Ennek a sajátságosnak, ósdiak látszó felfogásának, rozsdás előítéletnek százféle nagy és apró-cseprő oka van. Ha a nagy okokat kiküszöböljük, az apró cafrangok maguktól is leválnak.

Igaz, hogy a magyar ember a mai korba nem illő arisztokratikus gőgjével nem szereti azt a foglalkozást, amely nem tűri meg a hideg és merev ugynevezett uri modort; igaz, hogy ferde közgazdasági nézetek a kereskedést nem akarják a nemzet gazdasági életében olyan tényezőnek tekinteni, amely egyenlő rangu társa a földművelésnek és az iparnak; de az is bizonyos, hogy a kereskedői pályával szemben kifejlődött idegenkedésnek és előítéletnek a megkövesült közgazdasági nézeteknek részben a kereskedelem is a forrása, különösen nálunk Magyarországon, ahol sokáig nem akart, vagy talán nem tudott a nemzet gazdasági életébe úgy beleilleszkedni, avval úgy összeforrni, hogy ugyanazok az eszmék hassák át a gazdasági szervezet minden sejtjét. A mi kereskedelmünk bécsi fejlett gondolkodott, osztrák érdekeket szolgált és nem volt magyar sem érületében, sem érdekeiben.

Az új idők végre meghozták az üdvösebb fordulatot. Nem azt mondjuk evvel, hogy a százados tradíció már is sutba került, hanem csak azt, hogy a magyarországi kereskedelem legújában komolyan is magyar akar lenni, mert végre belátja, hogy létalapja a nemzet és nem a külföld, amely békóban tartotta egész produkcióját és éppen a kereskedelem esatornán át magába szívta erőinket s lassanként kiapasztással fenyegette azokat az erőforrásokat, amelyekből a kereskedelem is táplálkozik. Mihelyt a kereskedelem teljesen nemzetivé válik, a nemzet egyetemes gazdasági céljainak szolgálatába áll, az a jogosulatlan elmélet, hogy az a nemzetre nézve nem produens, végleg eltűnik.

Jogos panasza különösen a vidéki kereskedőknek, hogy társadalmi téren sem kapják meg az őket illető elismerést. Hát ebben is hibás a magyar közszellem, de ha a kereskedők önmagukkal szemben is szigorú bírálatot gyakorolnak, akkor más okokat is fognak találni önmagukban. Ezek egyikéről akarok csak szót ejteni.

A mi kereskedőink kilencven százaléka nem fektet elég súlyt arra, hogy pályájára kellő képzettséggel menjen, hogy napról-napra több ismeretet szerezzen, hogy általános műveltségének színvonalát emelje; meglepészik avval, ha jó üzletembernek tartják, sőt sokszor arra sem törekszik, hogy jó kereskedő legyen, mert csak boltos akar lenni, aki vesz és elad, egyébbel nem törődik.

Siena csúcsíves épületeit még fel kell keresnünk, ha gyönyörködni akarunk bennük; a reneszánsz alkotásokkal azonban már lépten-nyomon találkozunk. Minél előbbre haladunk a korban, Siena részvételét a művészi munkában annál élénkebbnek tapasztaljuk. Míg egyrészt Sodoma, Siena legjelesebb festője, új iskolát alapít, melyet némelyek szívesen hasonlítanak össze Rafaelével, addig másrészt kiváló építők szebbnél-szebb palotákkal tömlik meg a várost. Ezek természetesen már az újjászült művészet szellemében készülnek, de egy tekintetben megegyeznek a régiekkel, a mely tekintet egyszerűen élénk világot vet Itáliának ama századokban folytatott életére. Az elkeseredett küzdelmeknek, külső betöréseknek, belzavargásoknak, polgárháborúknak, pártharcoknak, családi ellenségeskedéseknek ideje volt ez, mely a közös védelmen kívül az egyesek erejét, védő- és ellenállási képességét is szükségessé tette. Az előkelő, gazdag családok tehát, a melyeknek volt őrizni és félteni valójuk, lakóhelyeikben elsáncolni is igyekeztek magukat, hogy az erőszaknak, boszuvágnak, dúlási kedvnek útját állhassák. Innen a paloták vár- és erődítésszerű jellege. Az óriási kockakövek, az ablakok kiálló vasrácsai, a falakba illesztett érekarikák és kapesok, a pántokkal megerősített és szögekkel kivert, górenda vastagságú kapuk, mind hadi műveletek szolgálatára alkotvák.

E sáncok mögött azonban hatalmas pártfogók támogatásával tudósok és művészek végzik nagy munkájukat s az öldöklések és gyilkosságok közepett érlelik a humanizmusz nemes eszméit, melynek gyümölcseiből táplálkozik a jelen, hogy békésebbé, bőlesebbé és boldogabbá tegye a jövőt.

Vida Sándor.

Akárhogy leplezzük, akárhogy takarjuk, nem lehet eltagadni, hogy a magyarországi kereskedők nagy része nem akar arra az értelmi fokra emelkedni, amelyen ma már nemcsak a társadalmi szereplés, hanem az üzlet, a megélhetés, a kenyérkereset okából is szüksége volna. Így azután a kereskedőknek az a része is, amely legalább szakdolgaiban igyekszik ismereteket szerezni, teljesen egyoldalúvá válik; más része pedig alaposabb szakismeretek gyűjtésére sem fordít gondot. Ez az oka legtöbbször annak, hogy a vidéki kereskedők egy tekintélyes hányada csak boltos marad egész életén át s nem nevezheti magát olyan értelemben kereskedőnek, mint az angol, a német, a hollandus kereskedő, mert még kereskedelmi ismeretei is fogyatékosak.

Az igaz, hogy másutt nem is az a divat, mint Magyarországon, hogy ha van valakinek egy tanulni nem szerető esemetéje, hát odaadják boltosinasnak. Az a szegény kis tanonc pedig odaáll a pult mellé, mielőtt még tisztességesen irni olvasni tudna, mielőtt még fogalma volna pályájának lényegéről és feladatairól, mielőtt valami kis elméleti ismeretet magába szedett volna és megtanul ásszolgáját köszönni, boltot söpörni, lámpát tisztogatni, pakkot hazahordani s a kereskedelmi ismeretek rá nézve ott kezdődnek, hogy a CMd jelű árut odaadhatja 2 K 20 fillérért. Ilyen a magyar kereskedő tanoncok akadémiaja. Persze külföldön először elméleti tudást csepegtetnek az ifju fejébe, azután kezdi a gyakorlatot és lesz belőle praktikáns, aki kereskedelmi funkciókat teljesít és nem degradálják bolti szolgáivá.

A kereskedő tanoncok hiányos ismereteinek valamiképpen való pótlására törekednek a tanonciskolák, amelyeknek hasznáról a mondottak után felesleges értekezni s csodálatos, hogy egyesek még mindig idegenkednek ettől az intézménytől. Persze elvonja a fiukat néhány órára a boltból s a raktárból s ezt sokan nagyobb kárnak tekintik, mint amekkora haszon az a kis tudomány, amit a tanoncok az iskolában összeszednek.

Nekünk is van egy kereskedő tanonc iskolánk, amelyet a kereskedelmi kör 1884-ben alapított és négy évig a saját erejéből tartott fenn. Jelenleg a kormány 600 K, a város 600 K, a kereskedelmi és iparkamara 800 koronával segíyezi s a még szükséges 800 koronát részint a tandíjak-, részint a keresk. kör pénztára fedezik.

Hallottunk méltatlankodó hangokat afelett, hogy a keresk. kör költségvetését a tanonciskola fenntartásával nagyon megterheli s bizonyosan tudjuk, hogy sok tag szeretne ettől a teherrel megszabadulni. Pedig a méltatlankodóknak nincs igazságuk. A tanonciskola fenntartása az egyedüli jogom arra, hogy a kör kereskedelmi körnek nevezze magát, mert ezen kívül más kereskedelmi érdeket soha életében nem szolgált és elő nem mozdított s elvégre ezt a címet talán nem a tarokk és egyéb partik kedvéért vette fel. Ha a zalaegerszegi kereskedőket egyesítette magában, kötelessége is valami áldozatot hozni, amit eddig meg is tett, mert szerencsére a méltatlankodók kisebbségben vannak.

Hogy mennyire hasznos a tanonciskola, bebizonyította a múlt héten tartott vizsga fényes eredménye, amelyről tudósítasunk a következők:

A zalaegerszegi kereskedő tanonciskola f. hó 14-én tartott évváró vizsgáján a tanügyi hatóságot Kőrössi Sándor s. tanfelügyelő, az első fokú iparhatóságot Várhidy Lajos polgármester, a soproni kereskedelmi és iparkamarát Deutsch Ferenc, a kereskedelmi kört dr. Graner Adolf egyleti elnök és a felügyelő bizottságot Breisach Sámuel elnök képviselték.

A tanoncok bemutatták a könyvelés, fogalmazás, levelezés, kereskedelmi számtan és irodai munkálatok körében készített írásbeli dolgozataikat, melyekből a jelenlevők arról győződtek meg, hogy a tantestület a tanoncok írásbeli munkálataira nagy súlyt helyez.

Az egyes szaktárgyakból a tanoncok világos és szabatos feleleteikkel a hallgatóságot teljesen kielégítették. A könyvelésben, levelezésben, kereskedelmi számtanban, jogi ismeretekben és irodai munkálatokban oly mérvű jártasságot tanúsítottak, hogy Breisach Sámuel felügyelő bizottsági elnök a vizsga befejeztékor teljes elismerését nyilvánította a tantestület ügybuzgó munkája felett, mit Balassa Benő igazgató a testület nevében azzal köszönt meg, hogy a tanári testület tagjai örömmel teljesítik kötelességüket, mert tudatában van az iskola közgazdasági szempontból fontos feladatának.

Végül a III-ad éves növendékek nevében Szikszay József tanuló mondott köszönetet a kereskedelmi körnek, mint fentartó testületnek és mindazoknak, kik az iskolát anyagilag támogatják.

Rákóczy ünnepély, tarka szinpad és nyári mulatság.

Első pillanatra meglepő a cím, mert kevesen sejtethetik, hogy a Rákóczy ünnep, a tarka szinpad és majális egy ugyanazon nap programjában került össze s mind a három pont jól sikerült, egyik sem rontotta le a másiknak értékét.

A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egylete elmés vigalmi bizottságot szervezhetett, mert már évek hossza óta télen is, nyáron is szerez valami új élvezetet a közönségnek. Nem elégszik meg a sablonos tánemulatsággal és kerti mulatsággal, hanem estélyeit és júnialisait érdekes műsorral igyekszik vonzóvá tenni, amely a közönségnek élvezetet, az egyletnek pedig jó hasznot hozzon. A hasznot ez idén ugyan elmosta egy kis nyári eső, de a műélvezet megmaradt.

A múlt vasárnap délután zajlott le az érdekes program a Baross ligetben.

Délelőtt melegen tüzött a nap, felhő sem járt az égen. Az ifjusági egylet rendező bizottsága örömmel üdvözölte a szép napot s jó kedvvel készülődött a délutáni mulatságra. Dél felé már aggodalmas arccal tekintettek kelet felé, ahonét szürke felhőket kergetett felénk a balatoni szél. És délután megeredt az eső. De mintha az ég csak az öntözést akarta volna megtakarítani, hamarosan elszaladt a felhő s négy óra után kimosolygott az öreg nap, felszárította a fák levelein csillogó cseppeket s a pénztárosok boldogan tették ki a kasszákat a liget utjaira.

Öt óra után már néhány száz ember zsufoldott össze a vendéglő előtti téren s fél hatkor megkezdődött a program.

Először Micssey György szintársulata összes tagjainak közreműködésével Rákóczy ünnepély volt, melynek műsora a következő:

1. „Rákóczy nyitány“, előadta a színházi zenekar. 2. „Alkalmi költemény“, szavalta Simon Jenő úr. 3. „Kuruc dalok“, énekelte Bay László úr. 4. „Alkalmi költemény“, szavalta Véesei Ilona urhölgy. 5. „Toborzó“, táncolták a szintársulat tagjai. 6. „Rákóczy induló“, énekeltek a szintársulat tagjai.

Remek volt Véesei Ilona szavalata, amely hazafias lelkesedést s zajos tapsot keltett.

A Rákóczy ünnep alatt újra beborult az ég s elkezdett esni az eső. Egy negyed óráig tartott ugyan csak a rossz idő, de ép abban az időben, a mikor a legtöbben szoktak a szabadban tartott mulatságokra kimenni. Ez a kis negyedóra eső néhány száz vendéggel kevesebbet jelentett az ifjaknak.

Ezután következtek a tarka szinpad számai.

I. szakasz. 1. „Couplet“, énekelte Jakabfi Jolán urhölgy. 2. „Bohóc tánc duett“, előadták Szigeti és Faragó urak. 3. „Népdalok“, énekelte Ragányi Iza urhölgy. 4. „Fütyü couplet“, előadta Gulyás Menyhért ur. 5. „Couplet“, énekelte Szalóky Dezső ur. 6. „Népdal egyveleg“, énekelte G. Székely René urhölgy.

II. szakasz. 1. „Modern bűvészet“, előadták Szigeti és Faragó urak. 2. „Csuli couplet“, énekelte Gulyás Menyhért ur. 3. „Concert szám“, előadta Tomori Melissa urhölgy. 4. „Duett szökött katonából“, előadták Csolnakosi és Bay urak. 5. „Szinész növendék“ (monolog), előadta G. Székely René urhölgy. 6. „Concert szám“, énekelte Ragányi Iza urhölgy.

III. szakasz. 1. „Családi kör“ (parodia), előadta Szigeti Andor ur. 2. „Couplet“, énekelte Szalóky Dezső ur. 3. „Concert szám“, énekelte Tomori Melissa urhölgy. 4. „Angol tánc duett“, előadták Szigeti és Faragó urak. 5. „Monolog“, előadta Haraszi Mici urhölgy. 6. „Népdalok“, énekelte Csolnakosi Gyula.

Szinészeink kitétek magukért. Az énekszámok kitünők, a monológok és bohóságok mulatatók voltak. Szigethy Andor nagy derűtséget keltett imitációival és bebizonyította, hogy jó megfigyelő. A cirkuszi clawnok mozdulatait s a különböző dialektusokat alaposan elleste.

Nagy hatást ért el G. Székely René szavalatával, amelynek drámai ereje mindenkit magával ragadott. A színi idény alatt nem volt alkalmunk kiváló képességét megismerni; kár, hogy nem ebben a szerepkörben mozgott.

Előadás után elkezdődött a tánc. A táncolók a terembe szorultak, mert az eső lehetetlenné tette a szabadban való vigadozást. A jókedvű fiatalság nem sokat törődött avval, hogy a terem gyéren volt világítva, hogy a hepe-hupás, összegörbült, kivásvott padlón a tánc merénylet volt a lábak épsége ellen, hogy az egész nap behordott sár tönkretette a világos ruhákat: vidáman mulatott hajnalig.

Kint pedig a közönség vadászatot rendezett egy-egy pincér s egy-két falat enivaló után, később pedig megostromolta a konyhát, amely kénytelen volt még a félig sült libákat is rendelkezésre bocsátani. Az eső a szakácsnők dolgába is belebeszél. Nem mertek ennyi emberre számítani s miután még délután három órákor is kétséges volt, hogy megtarthatják e a mulatságot, a szárnyasok gyilkolása elkésve kezdődött. És a Baross liget vendéglője helyiségek dolgában nincs sok száz emberre berendezve. Nem akarnánk ugyan emeletes hotelt építtetni egy pár majális kedvéért, de már egy nagyobb honyha mégis elkelne, hogy a publikum ne legyen kénytelen fél napig várni, míg három libát meg tudnak sütni.

Leszámítva ezeket az apró misériákat, jól sikerült napja volt a mulatságra összesereglett közönségnek.

Szinészet.

Micssey szintársulata szerdán kivonult Zalaegerszegről, egy rosszul sikerült idény emlékeit és lapos tárcát vivén magával Keszthelyre, ahol néhány hetet szándékozik tölteni a lassan szaporodó fürdővendégek mulattatására.

A zalaegerszegi idény elég szépen kezdődött. Szalókyknak, a társulat agilis titkárnak sikerült jó esomó bérletet szerezni, de azután a bérlők majdnem maguk maradtak, a nagy közönség távol maradt a színházról. Leszámítva Bob hereg előadását, egyetlen telt házat sem tudott az igazgató összehozni.

Pedig megpróbálkozott mindenféle műfajjal; egymás után adatta e fővárosi színházak újdonságait az operettektől kezdve a vaskos pikantériával tele tömött bohózatokig; minden előadás jól sikerült, élvezhető volt, de hát nagyon reális lett a társadalmi felfogás, nem lelkesül az ideális mulatságokért.

A színház elhanyagolásának vannak azonban külső okai is, amelyekről sem a színész, sem a közönség nem tehet. Ezek közül csak azt említjük meg, hogy az »Arany Bányák« agyterme nem egészen alkalmas színháznak s különösen nem alkalmas a mi közönségünknek. Nem eléggé tagozott. Ninesenek használható páholyok, ninos karzat s nagyon ismerősnek kell lenni a helyi viszonyokkal, hogy valaki a bejáratot megtalálja. A terem nyaratszaka rettenetesen meleg, télen pedig két öl fa kell a levegőjének gyenge temperálásához. A nyári szinkörök látogatottsága mindig nagyobb volt.

Zalaegerszeg nagyon kis város ahhoz, hogy színházat építhessen, a színigazgatók pedig eddigi tapasztalataikon okulva, nem nagy hajlandóságot mutatnak arénák építésére. Az a terv azonban, mit több oldalról hallottunk hangoztatni, hogy a régi izr. templomot majdan színházzá lehetne átalakítani, életre való s azt hisszük, hogy a városnak semmibe sem kerülne. Az átalakítás költségeit minden esetre le lehetne törleszteni abból az összegből, amelyet a színigazgatók ezidő szerint az »Arany Bányák« terméért fizetnek. Nem volna feltétlenül szükséges az sem, hogy a város vegye kezébe az ügyet, mert egy szinpartoló egyesület is könnyen megoldhatná a kérdést.

De előbb ezt a szinpartoló egyesületet meg kellene alakítani. Egy izben már a kivitel módzatairól is irtunk s azt hisszük, hogy a műpartoló közönséget jobban lehetne szervezni, ha az egyesület megalakulna. Nem vagyunk hívei az olyan egyesületeknek, amelyek tagdíjakat viszontszolgálat nélkül szednek, mert ilyenekkel már bőven el vagyunk látva s a társadalmi adók ugyis nagy súlylyal nehezdednek a közönség erszényére. A szinpartoló egyesület olyan formán kellene megalakítani, hogy a tagdíj fejében mindenki jegyeket kapjon. Ilyenformán a tagok a színházi bérletet havonként fizethetnék, az egylet az idény műsorát megállapíthatná s nem lenne a közönség kitéve annak, hogy a jobb darabokat, az újdonságokat felemelt helyárrakkal és bérlet

szünetben hozzák színre; nem volna kitéve annak, hogy előre megvett jegyeit a bérletszünetek miatt felhasználni nem tudja. Miesey igazgató is sok fel nem használt szelvényt hagyott Zalaegerszegen s valószínű, hogy a bérletek gyűjtése alkalmával legközelebb az igazgató ennek a hatását meg is érzi.

Szóljunk még bucsuzóul néhány szót a szintársulatról is.

Meggyőződhetünk arról, hogy Miesey társulata elég jó. Ha némi kívánni valót hagy is fenn, de a mi igényeinket — a pártolást tekintve — kielégítheti. A darabok kidolgozása, az összejáték mindig gondos volt; művészi törekvésben nem volt hiány. Az operettek sikerültek, de a drámai előadások magasabb művészi nívón álltak. Az operettek alakjainak egy része is a drámai erőkhöz került ki.

Az énekesnők közül Tomori Melissa hanganyaga értékesebb, de Ragányi Iza játéka kedvesebb. Jakabfi Jolán még csak most bontogatja szárnyait.

Vécsy Ilona jó drámai tehetség, de még inkább hat minden szerepében megnyilatkozó érzésével. Átérti amit játszik s azt hisszük, ez a hatás legfontosabb tényezője. Haraszi Mici szűk szerepkörben érzi magát otthonosan. Jobb bakfist alig lehet látni, de ezen túl már gyenge. Játéka kedves, de nincs benne erő; mélyebb benyomás keltésére képtelen. Az igazgató sokszor énekeszámokkal is kizozta és nem csak ő szenvedett, hanem a közönség is, mert Haraszi Mici énekelni egyáltalában nem tud. Erős komikai vénája van Nagy Marinak, aki sokszor megkacagattatta a közönséget.

Baranyay Ferenc szép tenorja bárhol számot tenne; játéka azonban sokszor fogyatékos. Jó hangja van Baynak, de még kiforratlan színész. Csolnakosynak nem sok alkalmas szerep kínálkozott, mert népsziműben van legjobban otthon.

A drámai színészek közül Simon Jenő vált ki. Komoly, tehetséges, törekvő színész Erdős Károly is. A társulat legtehetségesebb tagjai közé tartozott Szigethy Andor, akit fel is használtak minden szerepkörben. Sok oldalú színész Gulyás Menyhért, akinek valódi talentuma van a színészethez. Szalóky Dezső tehetségéről sokszor szoltunk elismerőleg. Erős komikus tehetség, ügyes, élénk alakító.

Az utolsó előadások voltak: Az órnagy ur, Pillangó kisasszony s Az almafa.

Az órnagy ur szellemesen meggyártott, de azért mégis közönséges, vastag trágárság. Páris elővárosainak való, fájdalom azonban a mi fővárosunk is lelkesedett érte. Az előadás itt is jó volt. Ragányi Iza, Szalóky, Simon Jenő elég franciásan fogták fel szerepüket.

Pillangó kisasszony Haraszi Mici jutalomjátéka volt. Kedves, poetikus apróság; mese egy japán baba szerelméről és haláláról. A jutalmazott szép volt, szépen játszott, de rosszul énekelt.

Az „Almafa“-ban volt igazán elemében Haraszi. A falusi kis leány alakja kitűnően sikerült. Méltó társa volt Szalóky, a szerelmes jogász gyerek s Erdős Károly, a haragos, zsörtölődő papa.

Hivatalos-rovat.

Közírré teszem, hogy az 1903-ik évi általános jövedelmi pótdadó kivétési lajstrom az 1883. évi 44. t.-e. vonatkozó §§-ai értelmében a városi adóhivatalnál 8 napon át, vagyis f. évi június hó 16-tól 24-ig bezárólag közszemlére kitéve van, a hol is a hivatalos órák alatt bárki által betekinthesz.

Zalaegerszegen, 1903. június 17.

Várhidy Lajos
polgármester.

Hirek.

Adományok a Deák Ferenc alapítványra. Zalavármegye nagy fia, Deák Ferenc születése századik évfordulójának emlékére alapítvánnyal öhajtja megörökíteni s a hazafias közönséget a nemes célra való adakozásra szólította fel. — Ezideig a következő adományok érkeztek: Hereg Batthiány Strattmann Ödöntől 2000 korona, dr. Jankovich László gróf főispántól 2000 korona és Németh János sümegei plebánostól 20 korona.

Törvényszéki kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Kondor Jenő nagykanizsai kir. törvényszéki aljegyzőt a nagykanizsai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Birói áthelyezés. Ó Felsége a király Horváth Osongor János perlaki járásbírónak törvényszéki bírói minőségben a pécsi kir. törvényszékhez saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

Tanítói áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Babuczay Margit balázsfalvai és Szittner Mária perlaki állami elemi iskolai tanítónőket kölesönösen áthelyezte

Eljegyzések. Dr. Vida Sándor állami főgymnasiumi tanár eljegyezte Udvardy Ilonkát, Udvardy Ignác zalaegerszegi állami felső kereskedelmi iskolai igazgató leányát. — Popp Aladár posta- és távirada tiszt eljegyezte néhai Forray József posta- és távirada felügyelő leányát, Jolánka urhölgyet.

A városi közkórházi bizottság Várhidy Lajos polgármester elnöke alatt megtartotta alakuló ülését, amelyen a bizottság elnökévé Udvardy Ignácot, alelnökévé Legáth Kálmánt és jegyzőjévé dr. Rosenthal Jenőt választotta meg. — A megalakulás után felolvasták a szombathelyi megyés püspöknek a bizottsághoz intézett átiratát, melyben szíves készségét fejezi ki közreműködésre az iránt, hogy a városi közkórház az ápolásra szükséges apácákat megkaphassa; felkéri azonban a bizottságot, tájékoztassa őt előzőleg alaposan a szükségrendő apácák számáról, továbbá az apácák részére szükségelt helyiségek és kápolna nagyságáról és elhelyezési módjáról. A bizottság köszönetét fejezte ki a megyés püspöknek a szíves értesítésért, egyben tudatja vele, hogy a felvetett kérdésre a kellő és alapos választ akkor fogja megadni, amidőn a közkórház mellett tervbe vett elmeosztály építésére nézve a belügyministertől az engedély megérkezik, amikor is az elmeosztály építésének keretébe az apácák részére szükséges helyiségek beleilleszthetők lesznek.

A városi ovoda felügyelő bizottság f. hó 15-én Hajik István elnöklésével ülést tartott, amelyen az utasítás szellemének megfelelőleg a bizottság tagjai a városi tanács részvétele mellett az esküt letették, mely után folyó ügyeket tárgyalt a bizottság.

Gyászhir. Baumgartner József nyug. kir. törvényszéki bír. 1848/49. honvéd hadnagy e hó 18-án 72 éves korában meghalt Zalaegerszegen. A megboldogult köztiszteletben és szeretetben álló alak volt. Puritán jelleme, lekötelező modora, hazafias érzelmei biztosították számára mindenki tiszteletét és szeretetét. Évek hosszú során keresztül mint vizsgáló bír. működött a zalaegerszegi kir. törvényszéknél s hivatalos téren is érdemeket szerzett magának tudásával, törhetetlen szorgalmával és munkásságával. A zalamegyei honvédegyületnek buzgó alelnöke, a zalaegerszegi kaszinó választmányának hosszú időn keresztül tevékeny tagja volt. Pénteken temették el s az egész város részvétele kísérte utolsó útjára. — Családjá a következő gyászjelentést adta ki: Izmay József és neje szül. Nagy Erzse, ugy unokahuga: Kovács Ida a maguk és a széleskörű rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejthetetlen jó nevelő apának. nagybácsinak és rokonnak Baumgartner József nyug. kir. törvsz. bírónak, 1848/49. honvéd hadnagynak és a zalamegyei honvédegyület alelnökének f. évi június hó 18-án reggel 2 óraker, életének 72-ik évében hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült teteme f. évi június hó 19-én délután 4 óraker fog a zalaegerszegi róm. kath. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig folyó hó 20-án reggel 1/28 óraker fog a zalaegerszegi róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatni. Zalaegerszeg, 1903. június 18. Nyugodjék békében!

A keszthelyi községi iskolaszék alakuló ülésén dr. Csanády Gusztáv nyug. gazdasági tanintézeti igazgatót, aki évek hosszú során keresztül nagy egyszerűséggel vezette az iskolaszék ügyeit, újból megválasztotta elnökül; alelnök lett Pákor Adorján, gondnok Csathó Alajos. Az állásáról betegsége miatt lemondott Bérei Bódog helyébe jegyzőül Indosits Gyula községi elemi iskolai tanítót választották meg.

Érettségi vizsgálat a zalaegerszegi állami főgymnasiumban. — Főgymnasiumunkban a múlt

héten fejezték be az érettségi vizsgálatokat Bartoniek Géza Eötvös kollégiumi igazgató, miniszteri biztos elnöke alatt. A vizsgálat eredménye igen jó, amennyiben a jelentkező 26 tanuló közül öt jelesen érett, nyolc jól érett és hét elégségesen érettnak nyilvánított. Megbukott hat tanuló; ezek közül öt szeptemberben javító vizsgálatot tehet. Jelesen érettek: Laux János, Marton Jenő, Czukelter József, Hajós Jenő, Klein Géza; jól érettek: Boschán Ernő, Gellén Arthur, Gerencsér István, Holzer Ferenc, Pollák Henrik, Schwarz Sándor, Schweiger László és Zomody József. — *A keszthelyi főgymnasiumban* érettségire jelentkezett 16 tanuló. Jelesen érettek: Ferenczy János, Roserberg Jenő, Schaffer Gyula. Jól érettek: Hirsch Géza, Hoffmann Jenő, Krausz Nándor, Reithoffer Ödön, Riersch István, Taussig József, Vértessy Iván, hat tanulót pedig egyszerűen érettnak nyilvánított a bizottság. — *A nagykanizsai főgymnasiumban* a f. hó 13-án megkezdett érettségi vizsgálatok f. hó 16-án nyertek befejezést Spittkó Lajos tanker. főigazgató elnöke alatt, aki legnagyobb megelégedését és elismerését fejezte ki az elért eredmény fölött. Jelesen érettek lettek: Rothschild Béla, Szabó Lajos, Tóth István, Vegele Károly. Jól érettek: Beck Dávid, Bettlheim Aladár, Bentzik Ferenc, Biró Imre, Fiálovics Béla, Fischel Viktor, Gábor József, Mezgár József, Scherz Alfréd, Schmidt László, Szeitler János. Elégséges érettségi bizonyítványt kapott 8 tanuló; kettőt pedig szeptember hónapban leteendő pótvizgára utasítottak.

Nyári multság. A zalaegerszegi ipartestület és iparos ifjuság önképző egylete 1903. évi július hó 5-én a Baross ligetben részben az elaggott alap-, részben pedig az önképző egylet javára paraszt lakodalommal egybekötött nyári multságot tart. Belépő-jegy személyenkint 1 K 20 f. Diszkivonulás a testület helyiségéből d. u. 4 óraker. Kedvezőtlen idő esetén a multság július hó 12-én tartatik meg. A paraszt lakodalom kezdete délután 5 óraker.

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete f. hó 13-án Vécsy Zsigmond polgármester elnöklésével tartott ülésén a cs. és kir. gyalogsági laktanyában szükségelt pótraktár építését a megtartott árlejtés alapján Morandini Román építésznek, mint legelőnyösebb ajánlattevőnek adtak ki. — Ezután a tanács javaslatához képest megállapították a vicinális és közdülő utakat. — A városi tanács előterjesztette az ujonnan építendő főgymnasium és társház helyzeti rajzát és tervpályázatát, mely szerint a monumentalis épület 300.000 K-ba kerül. A tervpályázatra 1.000 K díj mellett a pályázatot legközelebb kiírják. A főgymnasiumi II. párhuzamos osztály felállítására vonatkozó tanácsi előterjesztést a közgyűlés elfogadta; valamint több, boltbérleti szerződést jóváhagyott.

Rákóczy ünnepély. Szép hazafias ünnepélyt rendezett Hayden Sándor szalapai bérlő. A községsben nagy Rákóczy emlékére fákat ültettek, amelyeket Illés Rafael türjei jószágkormányzó szép hazafias beszéd kíséretében bizott a községs előljáróságának gondozására. Ünnepély után Hayden Sándor vendégszerető házában lakoma volt, amelyen részt vettek a család barátai s a vidék intelligenciájának több tagja.

A nagykanizsai izr. felső kereskedelmi iskola ügyében küldöttség volt gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos, hitközségi elnök vezetése mellett dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél, dr. Morlin Emil osztálytanácsosnál és dr. Schack Béla felső kereskedelmi iskolai főigazgatónál. A küldöttség kérelme oda irányult hogy a nagykanizsai izr. felső kereskedelmi iskola államosíttassék, vagy állami segélyezésben részesíttessék. A küldöttséget a miniszter szívesen fogadta és megígérte, hogy a kérdést tanulmányozni fogja és méltányosan intézi el. dr. Morlin Emil és dr. Schack Béla szintén ily értelemben nyilatkoztak.

Alapszabály jóváhagyás. A nagykanizsai ipartestület módosított alapszabályait a kereskedelmiügyi miniszter a jóváhagyási záradékkal ellátta.

Névmagyarosítás. A m. kir. belügyminiszter Eisenstüdtler Imre turesisesei lakos valamint kora Olga, Katalin, Vilmos és Árpád gyermekei vezetéknevének „Erdős“-re kért átváltoztatását megengedte.

Anyakönyvi kinevezés. Mikolajosik Lászlót zalamihályfai anyakönyvvezető helyettesé a belügyminiszter kinevezte.

A nagykanizsai szeszfinomító gyár. A dunántúli mezőgazdasági szeszfinomító részvénytársaság, amely Nagykanizsán szeszfinomító gyárat szándékozik felállítani, gróf Széchenyi Géza elnökle alatt Nagykanizsán e hó 16-án tartott közgyűlésében végleg megalakult. Az elnöki jelentés után a közgyűlés elfogadta a betérjesztett alapszabály tervezetét s a gépek szállítására vonatkozó szerződést. A gyár ez év október 1-én, de legkésőbb 15-én kezd meg az üzemet. Az építkezési munkálatokkal s az iparvágány elkészítésével Gráner Géza zalaegerszegi vállalkozót bízták meg, aki kötelezte magát arra, hogy augusztus elejéig az épületeket tető alá hozza. Az igazgatóságba beválasztották gróf Apponyi Gézát és Veisz Tivadart; a felügyelő bizottságba pedig Günsberger Somát és Unger Ullmann Eleket. — A társaság pénzügyi, kereskedelmi és könyvelési teendőivel egy év tartamára a nagykanizsai Bank egyesületet bízták meg. — Az üzletgazdái állás betöltése iránt egyelőre a közgyűlés nem intézkedett. A társaság díjkezelvényeket kér a Déli Vasutól s ezek kieszközlése végett küldöttséget menesztett az igazgatóságához. — A közgyűlés utáni napon a szesztermelők értekezletet tartottak a magyar szesztermelés központi értékesítése tárgyában. Az értekezleten Széchenyi Géza gróf elnökölt és résztvettek az új részvénytársaság tagjain kívül Vottiz Gusztáv, a győri szeszgyár igazgatója, az egyesült ipari szeszgyárak részéről, Zorád István, az O. M. G. E. ipari szakosztályának titkára, Lonkay Ármin veszprémi megyei szesztermelő, Mayer Hinko horvátországi szeszgyártulajdonos. Az értekezlet előadója Zorád István volt; gyakorlati felvilágosítással Vottiz Gusztáv szolgált. Felolvasták a központ által megállapított egyezmény-tervezetet, mely a sokáig ellentéteseknek tartott mezőgazdasági és ipari szesztermelési érdekeket van hivatva összhangba hozni, azon közös célból, hogy ezen egyesület folytán hathatósan megvédhessék a magyar termelést a beözönlő osztrák termék ellen. A tervezet élénk visszhangra talált.

Belefut a Zalába. Babics János Ördöghenyé község határában a Zalába esett és belefut.

Lakodalom helyett temetés. Egy dénesfai özvegy ember — a nevét nem tudjuk — eljegyzett magának egy kutas leányzó. A lakodalom a múlt vasárnapra volt kitűzve s a lakodalmas háznál nagyban is készülődtek a nászbedre. A kitűzött idő előtt egy órával vitték meg a hirt a menyasszonynak, hogy a vőlegénye agyon lőtte magát.

Megsemmisített halálos ítélet. A zalaegerszegi esküdtbíró, mint olvasó közönségünk előtt ismeretes, halálra ítélte Soós Ferencné Ratik Zsófiát, aki szeretőjével megölette férjét, Soós Ferencet; Baly Jánost, az asszony szeretőjét, a tulajdonképeni gyilkost a bíróság életfogytig tartó fegyházra ítélte. A Curia a halálos ítéletet megsemmisítette és Soós Ferencné tizenöt évi fegyházra ítélte; Baly János büntetésén a Curia nem változtathatott.

Lopás. Benkő János bognár-segédnek és két tanoncának összes ruhája a műhely mellett levő segédszobában volt elhelyezve. — Egyik éjjel ismeretlen tettes behatolt a nyitva hagyott műhelybe, onnan pedig a segéd szobába, összeszedte a segédnek és tanoncoknak minden ruháját, egy ezüst órát s láncot és ellopta. Reggel, a mikor az esetet észrevették, jelentették a rendőrségnek, mely meg is kezdte és teljesítette a nyomozást, azonban eredményre nem jutottak; a tettesnek sikerült elmenekülnie és a lopott holmikat magával vinni. — A kár megközelíti a 100 koronát, a mi a szegény segédre és tanoncra érzékeny kár.

Eltűnt leány. Egy öreg ember, Bauer József nemeshollói lakos járt a minap városunkban, sirva, keseregve kereste Ilonka nevű leányát, aki ismeretlen módon eltűnt az apai háztól s világgá ment. A kétségbeesett szülő arra kéri a jószívű közönséget, hogy a ki az eltűnt leányról valamit tud, közölje vele körmendi lakására, a hóval nagy bánatában költözködött.

Verekedés. Két helybeli polgár alaposan összeküldömbözött egymással, aminek a vége verkedés lett. Ennek a folyamán úgy elverték egymást, hogy mindketten orvosi segínyt voltak kénytelenek igénybe venni. Ezenkívül még a hatóság is beleavatkozott a dologba és mindkettőt felelősségre vonta.

Erdészeti államvizsga. A f. év őszén erdészeti államvizsgát tartanak Budapesten a földművelésügyi miniszteriumban V. ker. Zoltán-utca 16. sz. a. A szabályszerűen fölszerelt kérvények f. évi augusztus végéig a bizottság elnökéhez benyújtandók. Későbbben beadandó kérvényeket nem vesznek figyelembe.

Rosz fiu. Lőrincz Ferencné újváros utcai lakos a múlt héten elvesztette a pénzes tároáját, melyben 50 és néhány korona pénz volt. Megtalálta Kovács László 10 éves fiu. És ez, a helyett, hogy a pénzt átadta volna anyjának, eldugta. A lelkiismeret bánthatta, mert elővette a pénzt, abból 6 koronát erszénnyel együtt anyja kezére adott, 21 koronát zsebébe téve többit elásta. A majálison vigan mulatott a pénzből, társait is megvendégelte, a mit meghallott a rendőrség. Kérdőre vonták a kis hamist, a ki beismerte tettét, a pénzből még megmaradt 27 korona 60 fillért előadta, mit a maradult meg is kapott. A többit azonban a fiu elköltötte.

A vasárnapi munkaszünet módosítása. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az illetékes tényezőkhöz hozzájárulásával hatályon kívül helyezte az 1891. évi XII. t.-c. 3. §-a alapján az ipari munkának vasárnapi szünetelése tárgyában eddig kibocsátott rendeleteket, az ipari munkának vasárnapokon végezhetőségét e hónap 13-án kelt 28559. sz. rendeletével *újbol szabályozta*. Az ujonnan kibocsátandó rendeletben összefoglalva lesznek a már eddig is engedélyezett kivételek. Lényegesebb változások csak a kereskedelmi üzletek, a pékipar, a fodrászipar és a hideg husneműek elárúsításával foglalkozók ipara tekintetében lesznek. A rendelet a kereskedelmi üzletek tekintetében kétirányú intézkedést tartalmaz. Az egyik szól *Budapest* székesfőváros területére s e szerint a fővárosban az *élelmi szerek elárúsításával* foglalkozó üzletek vasárnapokon délelőtt tíz óráig tarthatók nyitva. *Egyéb üzletek egész vasárnapon át zárva tartandók. A vidéken úgy az élelmiszerek elárúsításával, valamint egyéb üzletek délelőtt tíz óráig lesznek nyitva tarthatók.* A pékipar az ország egész területére egységesen van szabályozva és pedig akként, hogy a sütés vasárnapon délelőtt tíz óráig folytatható. 10—12 óráig végezhető a magánosok által átadott tésztaeműek vagy peesenefélék kisütése. Ez azonban csak egy erre önként vállalkozó munkás által végezhető. Tehát a pékipari alkalmazottak munkaszünete 10 órakor kezdődik és tart másnap reggel 6 óráig. *A borbély- és fodrászüzletekre* nézve a rendelet azon változtatást lépteti életbe, hogy a fodrász és borbélyipari munka ezentúl *csak déli 12 óráig* végezhető. Az eddigi rendelkezést, mely megengedte, hogy hideg husneműek, mint kolbász, sonka és az ugynevezett hideg telvágott, valamint a sajtneműek vasárnapokon *este 6 óráig* 9 óráig árusíthatók, ezen rendelet hatályon kívül helyezte.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

Egy süketnéma asszonyt fogott el a rendőrség a minap. Ez asszony itt ismeretlen, kilétét senki sem tudja. Személyleírása: kora 30—35 éves, magassága 143 cm, arca hosszú, álla tojásdad, homloka magas, szeme szürke, orra hegyes, szája rendes, fogai felül ritkák, haja sötét barna, szemöldöke ugyanilyen. Ruházata: citrom sárga fejkendő, kék, fehér pettyes, nyaka körül fehér, kocka szallagos blúz, kék, fehér pettyes szoknya, fodorral, világos, sárga csikos kötény, meztláb. Az ismeretlen nő a rendőrségen van őrizet alatt, a ki kilétét tudja, közölje a helybeli rendőrkapitánysággal.

Elvesztett marhalevelek. Három darab marhalevel vesztett el a minap a városban. Károsult kéri a becsületes magtallót, hogy adja át a leveleket a rendőrségnek, a hol illő jutalomban lesz része.

Talált kulcs. A Baross ligetben egy kulcsot találtak és átadták a rendőrségnek; ott a jogos tulajdonos a hivatalos órák alatt átveheti. — 3 kulcsot találtak s átadták a rendőrségnek, ott a jogos tulajdonos a hivatalos órák alatt átveheti.

Gazdátlan pokróc. Egy viseltes lópokrócot találtak a Wlassits-utcában és átadták a rendőrségnek. A jogos tulajdonos ott átveheti.

Egy név jogtalan használata. E napokban Waidhofen a/d Ybbs városában a Singer névnek jogtalan használatát elítélték és megbüntették. Mint sok más tekintélyes cég, úgy a Singer Co. is sok mindenféle piszkos konkurenciával küzd, melyek, hogy utánzótt gépeik keletjét emeljék, a Singer nevet úgy nyomtatványainkon és cégtábláikon, valamint gépeiken és különösen hirdeteikben alkalmazzák. Többek közt egy ilyen konkurenciát, ki a lapokban eredeti Singer varrógépeket hirdetett, oly varrógépek hirdetése és elárúsításáért, melyek nem a Singer Co.-tól származnak és eredeti Singer gépek gyanánt ajánlott, az ipartörvény határozata értelmében pénzbüntetésre ítélték és egyidejűleg minden további ilyen hirdetést eltiltottak. Figyelmeztetjük tehát a Singer varrógépek vevőit, a konkurencia e jogtalan eljárására és felkérjük őket, szerezzenek maguknak biztonságot afelől, hogy bevásárlásukat illetékes helyen, azaz a Singer Co. varrógép részvénytársaság egyik fióküzletében, a milyen minden nagyobb helyen létezik, eszközlik-e, mert csak ezáltal kerül ki a sok kellemetlen csalódást.

Időjárás. Az elmúlt héten — június 20-ika óta — a naptár szerint benne vagyunk a nyárban, de az idő rácafol a kalendáriumra, a meleg nyári napok nem akarnak beköszönten a hivatalos nyár kezdetével. Volt ugyan néhány melegebb napunk, de a nyári ruha még nem kívánkozott ránk s a fürdőidény nem kezdődött meg. Este és reggel még hűvös a levegő, gyakori a borult idő és a szél.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *löhere* 74—78 K; *lucerna* 55—60 K; *impregnált répamag* faj szerint 35—48 K; *répamag kereskedelmi áru* 27—44 K; *muhar* 8—9 K.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 14-én a hivatalos adatok alapján: *lépfene*: Vonyarecvashegy 1 u., Kissziget 1 u.; *veszetség*: Stridó 1 u., Sármellék 1 u., Lendva-ujfalu 1 u.; *ragados száj- és körömfájás*: Óhid 5 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés*: Drávavahid 1 u., Kapeza 1 u., V. Hegykerület 1 u., Murakereszturkollátszeg 1 u., Beesehely 1 u., Dobri 2 u., Csörnyeföld 2 u., Egyeduta 2 u., Erdősfő 5 u., Felsőszemenye 1 u., Letenye 1 u., Oltárec 3 u., Rátka 1 m., Bollahida 1 u., Barabácsszeg 2 u., Gutorföld 1 u., Kissziget 1 u., Mikefa 1 u., Karácsonyfa 1 u., Nagylengyel 1 u., Nova 1 u., Tárnok 1 u., Zebeczke 1 u., Alsómihályovecz 5 u., Draskovecz 4 u., Hegymagas 1 u., Pókafa 3 u.; *rühkór*: Orosztonybaksháza 1 u.; *sertésorbán*: Vonyarecvashegy 1 u., Alsórajk 9 u., Csabrendek 4 u., Diszel 8 u., Gyulakeszi 1 u., Gyulakeszi 2 u., Hegyesd 6 u., Köveskállya 6 u., Mindszentkállya 4 u., Nagypécsely 1 u., Szentantalfa 11 u., Szepezd 5 u., Szigliget 2 u., Vászoly 16 u.; *sertésvész*: Alsólendva 3 u., Alsószenterzsébet 8 u., Völgyifalu 7 u., Balatonmogyoród 1 u., Galambok 9 u., Komárváros 6 u., Karmaes 1 u., Maróc 7 u., Oltárec 5 u., Rátka 1 m., Szécsisziget 1 m., Tormaföld 1 p., Tótszerdahely 1 m., Kerkaszentmihályfa 2 u., Lentiszombathely 1 m., Mumor 7 u., Némefalu 1 u., Nova 5 u., Ortaháza 5 u., Felsőrajk 1 m., Szabar 1 u., Zalaszentmihály 7 u., Muravid 8 u., Káptalanfa 1 m., Megyer 7 u., Kemendollár 4 u., Pusztaderics 4 u., Zalaistván 8 u., Túrje 6 u.

Ujság nélkül ma már művelt ember igazán nem élhet. Legyen a gazdának bármennyi a teendője, válságos belső és külső politikai események között még sem zárkozhatik el az ujságolvasás elől ő sem. Ily körülmények közt valóban nem is szükséges a magyar olvasóközönség figyelmét külön felhívni arra, hogy új évnegyed küszöbén állunk. Errevaló tekintettel egyszerűen utalunk arra, hogy ma napilapjaink közt legfüggetlenebb, leghabzadalmibb tagadhatatlanul a »Pesti Hírlap.« Jó politikával a legváltozatosabb tartalmat egyesíti, úgy hogy ma legtöbb olvasni valót ad lapjaink között. Egy napilap sem jelenik meg napról-napra oly terjedelemben, mint a »Pesti Hírlap« (28—32 oldal); vasárnapi és ünnepi számai pedig egész kötetek. S bár eszerint az olvasó előfizetési árért (negyedévre 7 K, egy órára 2 K 40 f) legtöbbet ad, rendkívüli kedvezményül a karácsony előtti héten „nagy

képes naptárt is ajándékoz minden előfizetőjének". Azért hívjuk fel erre most a figyelmet, mert a „Pesti Hírlap nagy képes naptárát 1904-re csak azok kapják meg, akik legalább július óta szakadatlan előfizetői a lapnak. Hölgy-olvasóinak pedig kedvezményes áron küldi a „Divat Szalon“ című, kéthetenként megjelenő divatújságot, melyet elismerten igen praktikus szerkeszt Szabóné Nógáll Janka, a jeles író. A „Pesti Hírlap“ előfizetői ezt a kitűnő divatlapot negyedévi 2 K-ért rendelhetik meg. Levelező-lapon kifejezett óhajra mutatóványzókat is küld a „Pesti Hírlap“ kiadóhivatala (Budapest, V., Váci-körút 78).

Rákóczy album. A Rákóczy szabadságharc kétszázados évfordulója alkalmából értékes becses, és idősebbi ajándékkal kedveskedik olvasóinak a legrégebb és legnagyobb, magyar napilap: az „Egyetértés“. Egy Rákóczy-album lesz ez a kiválóan becses díszmunka, a melynek nagyobbik fele a kétszázados tiszteletdíj események irásában és képben való ismertetésének és bemutatásának lesz szánva. A Rákóczy-korszak lesz tehát az album fő tárgya s hivatott művészek képei, a legkitűnőbb írók és történet tudósok, valamint politikusok tanulmányai festik majd híven ezt a hatalmas időszakot... Ezen felül persze az év minden kimagasló eseményének és a magyarság minden nagy érdekének jut tér az albumban s lesz ezeken kívül nagy irodalmi része is, a mely díszére válik majd minden könyvtárnak. Mutatóul ez albumból minden újonnan belépő előfizetőnek a kiadóhivatal azonnal küld teljesen ingyen és bérmentesen egy gyönyörű kartonlapot, a mely Kossuth Lajos leghívebb arcképe. A kép, a mely sok mással együtt az album egyik melléklete lesz, Morelli tanár metszése és a Franklin-Társulat kitűnő nyomdájából kerül ki. Az év közben járó kedvezésekből ez a karácsonyi ajándék nem von el semmit. Nagy ünnepi mellékletek, bőséges irodalmi rész, a legkitűnőbb regények, nagy események idején külön kiadások és külön mellékletek sohasem maradnak el. Az „Egyetértés“ megrendelhető egy hónapra 1 frt 80 krért a kiadóhivatalban: Budapest, VI., Vármegye-utca 11. szám.

Nyári vasuti menetrend. Zalaegerszegre érkezik

a) *Bobárol* 8 óra 39 p. reggel, 5 óra 45 p. d. u., 9 óra 47 p. este; *Csáktornyáról* 9 óra 15 p. reggel 8 óra 24 p. este; *Zalaegerszegről indul:* a) *Bobára* 5 óra 51 p. reggel, 9 óra 29 p. reggel 4 óra 12 p. délután; b) *Csáktornyára:* 4 óra 59 p. reggel, 5 óra 52 p. délután. *Helyi közlekedés Zalaegerszeg és Zalaszentiván között.* *Zalaegerszegről indul Szentivánra* 6 óra 10 p. reggel, 11 óra 54 p. délelőtt, 2 óra 33 p. délután, 6 óra 30 p. délután; *Zalaegerszegre érkezik Szentivánról:* 7 óra 57 p. reggel, 1 óra 45 p. délután, 4 óra 48 p. délután, 7 óra 52 p. este. *Szentivánról indul:* a) *Nagykanizsa felé* 6 óra 47 p. reggel, 12 óra 42 p. d. u., 3 óra 55 p. d. u., 9 óra 54 p. este (gyorsvonat), 2 óra 21 p. éjjel; b) *Szombathely felé:* 5 óra 16 p. reggel (gyorsvonat), 7 óra 11 p. reggel, 1 óra 11 p. d. u. (gyorsvonat), 3 óra 13 p. d. u., 7 óra 20 p. este, 2 óra 17 p. éjjel.

Közgazdaság.

Terméskilátások.

Rendes szokás szerint a földművelésügyi minisztériumban ez idén is összeállították a várható termésre vonatkozó jóslatot és statisztikát. Ez a munkálat a gazdasági tudósítók jelentéseiben, tehát közvetlen megfigyelésen alapszik, ami azonban nem zárja ki a nagy tévedéseket. Bizonyítja ezt az elmúlt évek példája, amelyekben a jóslatok meg sem tudták közelíteni a valóságot. A múlt évben is kitűnő termést, ritka eredményt várt az ország, később azonban bebizonyosodott, hogy a közepesnél valamivel jobb volt a termés.

A hivatalos jelentés tehát csak általános képet és tájékoztatást képes nyújtani arról, hogy mit várhat az ország jobb viszonyok között, hogy nincs-e már eleve kizárva a jobb termés, vagy van-e jogunk jól remélni, nincs-e okunk a rossz-tól tartani.

Az ideai esztendőre vonatkozó jelentésből annyit olvashatunk ki, hogy aggodalomra és vérmes reményekre nincs okunk.

A jelentés a termények állásáról a következőket mondja:

Általában el lehet mondani, hogy a vegetáció türethetően halad s a vetések állása, úgy az őszi-ekben, mint a tavasziakban, kielégítőnek mondható. Az őszi buzavetések türethetőek az ország nagy részében, a későiek azonban nagyon sok helyütt foltosak, ritkák s gaz és gyom is van bennük; a koraiak legnagyobb részben bokrosodtak.

Az őszi rozs és a kétszeres fejlődésére az időjárás nem volt mindenütt kedvező, mert az ország egyes részein, a hajnali órákban a levegő lehülése folytán sok dér volt. Az őszi rozsvetés átlag nem kielégítő, sok közte a gyenge, ritka és a foltos. Az árpa legtöbb helyen jól fejlődik; az ősziak csaknem mindenütt kielégítőek. Igaz ugyan, hogy a gazmeg a gyom némely helyen burjánzik, mégis kielégítőnek látszik a vetés.

A zab az utolsó időben nagyon javult. A vetések zöldek, bokrosak. Itt-ott a gyom és az acat, továbbá a férges és rovarok pusztítanak. A repce-vetések az ország különböző részében különbözően állanak. Az ideai repcetermés még a normálisnál is gyengébb.

A tengeri fejlődésére az utóbbi esőzések nagyon jótékonyan hatottak, azonban a fagy és dér következtében egynémely helyen újra kellett vetni, mert az első vetés kifagyott.

A kerti vetemények majdnem mindenütt nagyon szépen gyarapodnak, néhol ugyan a hűvös idő megártott, a korai bab, a borsó és a lenese nagyon szépen fejlődik. A férges és a rovarok némely helyen kárt okoznak, kivált az erdélyi részben a földi bolha.

A köles, a tatárka, a kender, a len, meg a komló kielégítő, bár helyenkint gazos. A korai burgonya nagyon szépen fejlődik, az Alföldön azonban a dér miatt károsodott. A cukorrépát a férges és rovarok pusztítása miatt némely helyen újra vetették. A takarmányrépa általában jól indul, azonban a fagy és a rovarok pusztítása miatt itt-ott újra kellett vetni.

A szőlőkben a hideg idő itt-ott nagyobb károkat okozott és a jégeső is nagyon ártott a venyigének.

A mesterséges takarmányokat mindenfelé kaszálják s az eredmény kielégítő, habár néhol a sok eső rontott a kvalitáson. A réti fünek az esőzések nagyon használtak, a rétek már meglehetősen sűrűek és magasak voltak.

A gyümölcsfák terméskilátásai némely helyen kedvezőtlenek, kiváltképp a hegyi vidékeken, a hol a téli fagy tönkre tette a gyümölcsfákat; az alföldön ellenben, különösen alma és körtefélékből jó termés várható.

A permetezés idejéről.

Éveken át a szőlőtermelők mindig abban a hitben voltak, hogy permetezni akkor kell, mikor esőzés után állandó, meleg, napos idő következik be, mert ez az idő tenyészt a peronosporát. Ez, mint a tudományos megfigyelések kétségtelenné tették, teljesen elhibázott eljárás volt. És ennek a védekezési módnak volt tulajdonítható az a sok balsiker is, melynek termelőink lépten-nyomon részesei voltak.

Hányszor hallatszott arra panasz, hogy közvetlenül a permetezés után lépett fel a peronospora, akárcsak ennek gombáit locsolták volna szét. Okozták ilyenkor az anyagot, a munkást, az oldat gyöngeségét, csak arra nem gondoltak, hogy a permetezéssel megkésték. Azért, mert a szőlőlevélen szabad szemmel meg nem látszik a peronospora pusztítása, azért annak mycelium-fonalai már behálózhatták a levél szövetét és mikor a permetezés megtörtént, a bajon már nem lehetett segíteni.

Egy neves francia szőlész *Cazeaux-Cazelet* végre rájött a hiba okára. A permetezéssel nem szabad bevárni az eső és a hideg idő elmúltát, hanem permetezésre fel kell használni éppen azt a borongó, hideg időt, mert a peronospora akkor tenyészik legvigabban. Ugyanis a fertőzés veszélye akkor legnagyobb, mikor a szőlő zöld részeiben legkisebb a keményítő tartalom. Hideg időben a keményítő szemcsék a hajtásvégekből lefelé költöznek az alsó végekbe és ilyenkor képes a szőlőlevél és hajtás a legkisebb ellenállást kifejteni a peronosporával szemben. Meleg időben a keményítő szemcsék gazdagon lepik el a levelek és hajtás végek szövetét s ilyenkor képes az a szövet a peronospora infekciójával szemben a legnagyobb ellenállásra.

Ebből tehát világos, hogy leggazdaságosabb borongós, hideg időben permetezni, mert a fertőzés veszélye akkor legnagyobb. Forró, napos időben a permetezés vagy már megkészt, vagy fölösleges. Innen van azután, hogy száraz, meleg nyáron mindig kevesebb a peronospora kár, mint esős, hűvös időjárás esetén.

A permetezés keresztülvitelére nézve pedig ebből az a tanulság, hogy bizony akkor kell hozzálátani a szőlők fecskendezéséhez, mikor az idő hidegre fordult és két esős nap közt egy száraz, hűvös egész vagy félnap áll rendelkezésünkre. Csakhogy ehhez azután olyan anyag is kell, melynek elkészítése nem vesz hosszú időt igénybe és mely kitűnően tapad s így a permetezést követő legkisebb eső nem mossa le még nyomát is.

Ezen oknál fogva terjedtek el Franciaországban és Németországban is a kész permetező anyagok és azért örövend nálunk is az Aschenbrandt féle bordói por évről-évre mind nagyobb népszerűségnek. Ennek oldata néhány perc alatt kész és ha csak 3-4 órai eső- és szélmentes idő áll rendelkezésünkre, úgy a legkritikusabb napokban is apránként be lehet fejezni a permetezést és mire ismét meleg, napos idő köszönt be, szőlőnk minden veszélytől menten vígan tenyészhet tovább. A bordói por oldatának kitűnő tapadó képessége pedig dacol a legveszélyesebb időjárással is.

Gabonatermelésünkről. Minél változatosabb mezőgazdasági termelésünk, minél több terményre van az bazirova, annál biztosabb alapokon nyugszik s az annál kevésbé van nagyobb ingadozásnak kitéve. Mégis hazánkban még mai napig is, különösen az Alföld egyes helyein túlságos mérvben termelik a gabonaféléket s nem számolnak mindazon hátrányokkal, a melyek ezen ugyszólván forsírozott gabonatermelésből erednek. Ismert dolog az, hogy gabonafélénk a talajt a lehető legrosszabb kulturállapotban hagyják vissza a mint az növények után csak visszamaradhat, kiszáritják, elgyomosítják s tápanyagot kihasználják. Szántóföldjeink pedig sok gazdaságban jóformán csak a rétek termése után származó trágyázásban részesülnek, a mi pedig korántsem elegendő azon tápanyagok pótlására, a melyeket mi a folytonos és sokszor tulhajtott gabonatermeléssel gazdaságunkból kiviszünk. Piacon visszük gabona alakjában szántóföldjeinknek egy jelentékeny foszforsav tartalmát s más tápanyagait, mivel a szemtermények különösen sok foszforsavat tartalmaznak s ezen tápanyagok meg nem térülhetnek más módon, mint vagy vásárolt erőtakarmányok etetése vagy műtrágyaféléknek, különösen pedig szuperfoszfátok alkalmazása által. Természetesen ezen tápanyaghiány nem mutatkozik rögtön szembetűnő módon, mert a természet maga pótolja azt egyelőre az elmállás termékenyítő és talajgazdagító hatása által; de évek hosszu során ezen talajszaroló rendszerrel lépést tartani nem képes, a minek azután igen természetesen következménye az lesz, hogy termésátlagaink megkecsapannak. Termésátlagaink csökkenése pedig a mai válságos időben nem egyszer éreztető módon huzza keresztül a gazda számításait s még inkább elzár minden utat, módot, hogy magán segíthessen ipari vagy takarmány-növények termelésének felvétele, vagy erőtakarmányok, műtrágyák alkalmazása által, mert termésátlagaink alacsony volta első sorban az erszényt érinti.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

		Kor.-tól	Kor.-ig
búza	minőség szerint . . .	7.—	7.10
rozs	» » . . .	6.—	6.20
árpa	» » . . .	5.50	5.80
zab	» » . . .	5.80	6.—
lóher	» » . . .	—.—	—.—
tengeri	» » . . .	—.—	—.—
bükköny	» » . . .	5.—	5.60
fehérbab	» » . . .	—.—	—.—
tarkabab	» » . . .	—.—	—.—

Menyasszony-selyem 60 krajcártól 11 frt. 35 krajcárig méterje, minden színben. Bérmentes és már vámentesen házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával **Henneberg selyemgyára, Zürich.**

Nyilt-tér.*)

Zalaegerszegen a szévi gyűlés alkalmával szűkebb körben reám oly sértő vélemény mondatott, hogy szó nélkül nem hagyhatom: — hogy én »kényszerülve voltam a postáról lemondani, mert lemondattak.« — Ez rossz akaratú rágalom. Mivel gyermekeim más pályát választottak, 18 évi hűségem után abba belefáradva, önként mondtam le. — Mely lemondásomat a Tek. Posta- és táv. Igazgatóság 11819. sz. alatti átiratában következőképp megerősíti. „Folyó hó 2-án kelt levelére igazolom, hogy felsőrajki postamesteri állásáról 1902. évi február hó 2-án önként mondtam le. Ezen lemondásának el fogadása után a hivatal még 1902. július hó 15-ig kezelte, mely nappal a hivatal utódjának átadott.“ — Pécsent, 1903. május 9. Opris.

Felsőrajki, 1903. június 15.

Unger Jánosné.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

ad. 2389/tkv. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Zalamegyei központi takarékpénztár* végrehajtónak *Takács István* (nős Kis Annával) végrehajtást szenvedő elleni 694 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a vitenyédi 16. sz. tjkvben + 29/b. hrsz. a. ingatlanra 260 korona, + 54/a. hrsz. a. ingatlanra 940 korona, + 106/b. hrsz. a. ingatlanra 608 korona, + 120/a. hrsz. a. ingatlanra 1679 korona, + 134/a. hrsz. a. ingatlanra 830 korona, + 183/b. hrsz. a. ingatlanra 1692 korona, + 356/a. hrsz. a. ingatlanra 9 korona, + 401/1. hrsz. a. ingatlanra 94 korona, + 410/3. hrsz. a. ingatlanra 201 korona, + 191/a. hrsz. a. ingatlanra 136 korona, + 213/b. hrsz. a. ingatlanra 91 korona, + 336/c. 337. 338/a. hrsz. a. ingatlanra 543 korona, + 368. hrsz. a. ingatlanra 4 korona, + 395. hrsz. a. ingatlanra 17 korona, + 334/a. hrsz. a. ingatlanra 303 K; II. az alsóbagodi 113. sz. tjkvben + 97/b. hrsz. alattira 711 korona, + 120/a. hrsz. alattira 83 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi július hó 10-ik napjának d. e. 9 órára Vitenyeden, ugyanaznap délután 3 órára A. Bagodban** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 26 K, 94 K, 60 K 80 f, 167 K 90 f, 83 K, 169 K 20 f, 90 f, 9 K 40 f, 20 K 10 f, 13 K 60 f, 9 K 10 f, 54 K 30 f, 40 f, 1 K 70 fillér, 30 korona 30 fillér, 71 korona 10 fillér, 8 korona 30 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 48. §-a a. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. r. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1903. március hó 15-én.

Rutich, kir. tszéki bíró.

Eladó

egy 9 éves pej ponny, szelid; hozzá való új Eszterházy-féle kocsi és szánal.

Megtekinthető Eötvösön (Zalamegye) a vasuti állomáson.

Magyar kir. államvasutak üzletvezetősége Szombathely.

10864. sz.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. közönséget, hogy az újonnan kezelésünkbe vett Keszthely-balaton-szentgyörgyi vonalon, a keszthelyi országos vásárok napjain a

6125. és 6126. számú

vegyesvonatokat esetről-esetre forgalomba fogjuk helyezni.

Ezen vonatok rendes menetjegyek váltása mellett használhatók s az alábbi menetrend szerint közlekednek.

Oda	Keszthely-Bal.-Szt.-György	Vissza
6126. sz.	20	6125. sz.
vegyesvonat		vegyesvonat
I. II. III. o.		I. II. III. o.
Reggel 7:44	ind. Keszthely	érk. délelőtt 8:56
" × 7:58	ind. Fenék f. m. á. h. ind.	" × 8:42
" 8:10	érk. B.-Szt.-György ind.	" 8:30

Megjegyzések: 1. A vonatok közlekedése középeurópai idő szerint van kitüntetve. 2. Az állomások neveitől balra fekvő adatok felülről lefelé, a jobbra fekvők pedig alulról felfelé olvassandók.

Szombathely 1903. június hó.

Az üzletvezetőség.

2381. szám tkv. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Király Károly* végrehajtónak *Rohonczy Márton, Rohonczy Péter* végrehajtást szenvedők ellen 56 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a bezerédi 57 számú tjkvben I. 68. 76. 514. 588. 716. 807. 859. 890. 1061. 1131. hrsz. alatt felvett ingatlanokból Rohonczy Márton és Rohonczy Péter $\frac{2}{3}$ -részes jutalékára 2044 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi július hó 8-ik napján d. e. 10 órakor Bezeréden** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 204 korona 40 fillér.

készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. r. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1903. évi március hó 15-én.

Rutich, kir. tszki bíró.

**Évenkénti előállítás
39 millió szelencze.**

NESTLÉ-FÉL

gyermekliszt.

**Teljes táplálék
csecsemők és gyomorbetegnek számára
legjobb havasi tejet tartalmaz.**

Naponkénti tejfogyasztás 184000 liter.

Kisérlet végett fél adag ára 1 K.

471 sz./v. 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 1903. V. II. 455. sz. végzése által *Hajmási Imre* zalaegerszegi lakos végrehajtató javára *Tichler Soma és neje* zalaegerszegi lakosok ellen 220 K tőke, ennek 1903. évi április hó 1-től járó 5% kamata, ugy járuléki erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt, 666 K-ra becsült butorok és zongorából álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis **Zalaegerszegen leendő eszközlésére 1903. július 1-ső napjának d. u. 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított felételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1903. június hó 6-án.

Nagy Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Zálogintézet.

A nagykanizsai kereskedelmi
és iparbank részvénytársulat
hatóságilag engedélyezett

zálogosztálya

mindennemű új árura,
ékszerekre, arany- és ezüst tárgyakra
kölesönt ad.

Zálogtárgyak posta és vasut útján is elfogadjatnak.

A szőlő
GIDIUM

betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban à kg. 46
fillér; 10 és 5 kg.-os zsákokban,
valamint 2 kg.-os dobozokban à kg.
50 fillér.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell
belőle, biztosabb, mert a lombhoz tapad,
a szél le nem fujja.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét
javítja!!

Ott ahol eddig a peronospora
nem jelentkezett még az idén,
ott a rézkénpor egyúttal a pero-
nospóra ellen is mentesíti a szőlőt,
s így a harmadik permézés el-
maradhat. Ez pedig lényeges
költségmentesítés.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra
megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“
Budapest, V. Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető:
Gyarmati Vilmos-nál Zalaegerszegen,
Békefi Elek-nél Zalakoppányban,
Balogh Gyula-nál Balatonhenyén.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra,
hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett
intézetben díjmentesen felülvizsgáltaassa.

Ajánlva első rendű orvosi tekintélyektől.
Camis és Stock első trieszti cognac-
pároló intézete Barcolában (Trieszt
közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általá-
nos osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló
intézetének ellenőrzése mellett (Bécs,
készül.

Egy üveg ára 5 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden
elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott
élelmezési és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének
(Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

BÖLCSFÖLDI F. JÁNOS építkezési vállalkozó

tudatja a n. é. közönséggel, hogy elvállal
bármilyen építkezési munkákat u. m. új
épületek felépítését a legnagyobb terje-
delemben, átalakításokat, hidakat, beto-
nizást és minden, az építő szakmába
vágó munkákat és kezeskedik azoknak
pontos elkészítéséről a lehető legolcsóbb
áron.

Kívánatra költségelőirányzatot díjmen-
tesen készít.

LELTÁR!

a SCHÜTZ áruházban.

Mindeddig a leltározásnál ki-
selejtezett árukat nagyban keres-
kedőknek adtuk el. Ez idén elő-
ször a fővárosi áruházak min-
tájára tisztelt vevőinknek juttatjuk
ezen előnyt.

Folyó hó 22-én hétfőn kez-
dődik a jó minőségű de kevésbé
divatos kartonok, battistok, ken-
dők, kötények és maradékok el-
adása az Occasio osztályban.

olcsóbb mint
végeladás!

Jó házból való róm. kath. vallású 14—15
éves iskolázott fiut

tanoncnak felvesz

JÁN FERENC

fűszerkereskedő Zalaegerszegen.

Magyar utazó

gyári használatra, kitűnő erő, főleg
lelkiismeretes eladó, kellemes külső-
vel, körülbelül 30 éves

alkalmazást nyer.

Elfogadható ajánlatok arcképpel
együtt küldendők

Miskolczy Miksa Fiai-hoz
Eszék.

Rohitschi „Styriaforrás“ **gyógyviz!**
gyomorbántalmak, szorulás,
Bright-féle vesegyulladások,
Gége katarrusok,
Gyomor- és bélkatarrusok,
Hugykó betegségek,
Cukor betegségek,
szorulás,
máj betegségek
ellen.

**Kitűnő
gyógyhatású!**

Schicht-szappan

„szarvas“

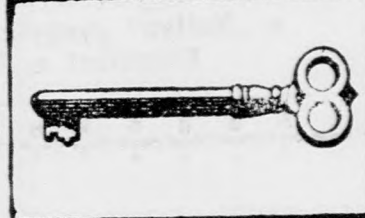
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkládósabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Kleinoscheg sec

és

Kleinoscheg Derby sec

elismert kitűnő pezsgő.

Kapható: Kummer Gyulánál Zalaegerszegen.

Legkedveltebb, legtökéletesebb arctisztító és szépítő szerek:

AKÁCIA KRIEGER-féle
 -CRÈME 2 kor.
 -PUDER 1
 -SZAPPAN 1

Főraktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**
 BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
 Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR GÉPGYÁR
 részvénytársulat
 Budapest, VI. Váci-ut 19.
 2500 gőscsőplé-100 000
 készlet és készlet g. gép úszamban.
 Malomberendezésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
 Működésére árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
 től és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
 Előrengene kénes hővissz gyógy-fürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uzodákkal, kő- és kádfürdőkkel.
 200 kényelmes lakoszobával.
 Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
 szősmester,
 udvari szállító
 Budapest, VI., Ó-utca 44.
 Szőrmeáru az egész világon elterjedtek és elsőrangunk.

GUMMI
HALHÓLYAG
 tuczatja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvétellel, vagy a pénz előzetes beiktatása után küldi a szakma legjobb rangú edzője: **REIF J.**
 specialista, Bécs, Bräunerstr. 3.
 Árjegyzék ingyen.

Modern BUTOR.
 Óriási választék háló-, ebédlő-, szalon- és uryi-szoba-butorkokban.
 Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
 butoriparosoknál
BUDAPEST,
 IV., Keckeméti-utca 6. sz. I.

ZIMEK bármely országból és szakmából, ajánlatok szét-küldése és sz. összeköttetések létesítése céljából (postai jóváállással)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
 Nemzetközi Czimirodájában
 Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
 Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
 A torok, tüssz, száj és fogak legjobb védője az.
 Felülmúlja az eddig ismert összes fogszorogatót.
 OSAN-szájvíz-essencia 2 68 kr., OSAN-ágygőz 2 64 kr.
 Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb szőpítő-ször
 1 liter 1 fr. Hához balzsamos szappan 20 kr.
 Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 2 50 és 35 kr.
 a legjobb és legkedveltebb hajszőpítő-ször pődésűke, barna és fekete. Ára frt 2.50
Sanningene
 Prospektus ingyen és bérmentve küld:
 Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
 Kihűtve London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb.
 Raktáron győgytárakban, illatszerárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
 Budapest, VI., Aradi-utca 10.
 ALAPITTATOTT 1853.
 Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nővelő intézet a bennlakó növendékek részére. Bizonyítványai államér. ények és az egyéves önkéntességre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL SZÖRVESZTŐ
 néhány soros használat után az arcáról és kezéről a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.
 Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
 Budapest, Gyár-utca 17. sz.
 Megjelent „Toilette-titkok“ ingyen.

MI helybeliek BUDAPESTEN a NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN
 (Erzsébet-körút 9-11. szám) találkozzunk.

SANTALEGGER
 fiatal embernek orvosilag ajánlott szer. Ára 8 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
 BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
 300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után
 teljes készpénzfizetéssel: 2 1/2-3% levonással:
 50 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
 33 1/2 : : : 6.50%-a 34 : : : 6. -% -a
 22 : : : 8. -% -a 18 : : : 7. -% -a
 15 : : : 9.80%-a 15 : : : 9.40%-a
 fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
 Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
 Saját érdekben hirdessen Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

LE DÉLICE
LE DÉLICE
 Vergé CIGARETTAPAPIR
 Vergé SZIVARKAHÜVELY
 MINDENÜTT KAPHATÓ.

Epilepsia.

Aki nyavalyatörésben, görcsökben és más idegbetegségben szenved, kérjen arról füzetet. Kapható ez a füzet ingyen és bérmentve a „Hattyú“ gyógyszerházból Frankfurt a. M.

Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik

Unger Antal könyvnyomdájában Zalaegerszegen.

1495/1903. kj. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott letenyei körjegyző közhírré teszi, hogy **Becz** és **Zajk** községek volt urbéres és zsellér birtokossága tulajdonához tartozó szántó rét és legelő területeken gyakorolható

— vadászati jog —

nyilvános árverés útján 6 (hat) egymásután következő, vagyis 1903. évi augusztus hó 1-étől 1909. évi július 31-ig terjedő időre Letenyén 1903. évi június hó 28-án délelőtt 9 órakor a körjegyzői irodában **haszonbérbe adatik.**

Letenye, 1903. június 12.

PLICHTA LAJOS
körjegyző.

Egy jobb családból származó fiu **tanulóul felvétetik**
GYARMATI VILMOS fűszer- és csemege kereskedésében Zalaegerszegen.

2391/1903.

Árverési hirdetmény.

Csáktornya nagyközség képviselő testületének törvényhatósági jóváhagyással ellátott határozata alapján közhírré tétetik, hogy a nagyközség tulajdonát képező, a csáktornyai 52. sz. tjkvben 99. hrsz. alatt foglalt, a község közepén fekvő beltelek és arra épült emeletes iskolai épület 50.000 korona kikiáltási ár mellett nyilvános árverés útján

1903. év június hó 22-én délelőtt 10 órakor

Csáktornyan a község háza tanácstermében el fog adatni.
A részletes árverési föltételek a község házán a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők s ugyanott bővebb utbaigazítás szerezhető.
Az árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 5%-át bánatpénz fejében lefizetni s vevő köteles azt az árverés után 10 %-ra kiegészíteni.
A fenn maradó vételár 10 évi egyenlő részletben, esetleg a községi képviselő testülettel megállapítandó hosszabb törlesztési időben fizethető 5% kamatozással.
Az árverés eredménye úgy eladó község- mint vevőfelre csakis a képviselő-testület jóváhagyása után kötelező.

Csáktornyan, 1903. június hó 6-án.

Dénes Béla s. k.
jegyző.

Petricz Ignác s. k.
bíró.

PURGO

Órák, ékszerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabott áron
SERÉNYI
Órás és ékszerész
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. em.
Főközlés: II. Fő-utca 21. sz.
Képes ártárgyak
ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGER-féle
RÉPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályországi főfelügyelő helye
BUDAPEST, Andrassy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használja a
„Stella“.
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárban, 6 cs. és kir.
tensége József főh. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

PURGO

Angol, francia, magyar és
német egyetemes tanácsok által
rendelvé és ajánlva, mint a
legényhebb használt.

PURGO

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-,
gyomor-, ideg- és bőrbaj, azéhihűdés, elmezavar ellen.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. KÖVÁROSL. ORVOS
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. L. EM.

Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
rtien, pontosan és legolcsóbban közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
„YOST” IRÓGÉP RÉSZÉNY TÁRSASÁGRÓL
Budapest, NEW-YORK palota.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
fényképezési és festészi műtermében
BUDAPESTEN, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagyítások !!!

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. szám.
100 szoba 1 frttól feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörsar-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.

Étvágytalanság, hányinger, fejtá-
jás, gyomorbajok ellen csodás hatású a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Postán 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

INGYEN és bérmentve
küldi a
„HÖLGYEK
TITKÁRA”
füzetet kívánatra mindenkinek

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
Kittűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélvtől védett, 200 kilo-
méternél több jól ápolt, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
dezve. Kittűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Cséplésre
= keresek egy józan, tapasztalt =
gépészt,
aki csépleni jól tud, lehetőleg nős,
idősebb s aki a vidékben lakik.
Zalatárnok, 1903. június 9.
STÁDEL JÁNOS
földbirtokos.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közön-
séget értesíteni, hogy **Zalaegerszegen,**
Kossuth Lajos-utca 30-ik sz. alatti házban
== kárpitos- és diszító ==
üzletet nyitottam.
Elyállalok minden e szakmába vágó mun-
kálathoz csinos, izléses, tartós és gyors
elkészítést; és pedig: **divánok, derékaljak,**
(matracok) és szalmazsákoknak ujonan
= való elkészítését s átalakítását. =
A külföld nagyobb városaiban és Budapest
székes fővárosban 18 éven át szerzett
tapasztalataim elég garanciát nyújtanak
arra, hogy — jutányos árak mellett —
a legkényesebb igényeket is képes vagyok
kielégíteni.
Magamat a n. é. közönség jóindulatu párt-
fogásába ajánlva, maradtam
kittűnő tisztelettel
Graner Zsigmond
kárpitos és diszító.

A. Thierry gyógyszerész balzsama
a legjobb étrendi házi eszköz
emésztési zavaroknál, gyengeségeknél, égések-
nél; a köhögést enyhíti, a göresöt csillapítja,
a nyálkát feloldja, tisztít. 12 kicsiny vagy 6
kettős üveggel 4 koronáért küld **A. Thierry-**
nek az „örangyal-”hoz címzett
gyógyszertára Pregrada Ro-
— hitsch-Sauerbrunn mellett. —
Ajánlatos nagyon utazásoknál minden esetben
magunkkal vinni.

A. THIERRY valódi centifolia kenőcse
a legerősebb húzó kenőcs, alapos tisztítás mellett fájdalom nélkül
való hatása, gyorsan gyógyítja a sebeket,
megmenti a sebet minden idegen anyag be-
hatolásától. Turistáknak, bicikliseknek és
lovaglónak nélkülözhetlen. Postán bérmentve
2 tégely 3 K 50 f.
A. Thierry gyógyszerháza az Órangyalhoz, Pregrada
Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Főraktár Budapesten: Török I. gyógyszerháza és Zágrábban
Mittelbach S. gyógyszerháza és Bécsben Brady C. gyógy-
szertára.

Fernolendit

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.
cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **Glanzcrème** világos cipők számára leg-
szebb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan.** Sárga vagy barna bőrből készült
foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új színt kapnak.
Alapítottatott 1812.-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse**
12. Mindenütt kapható.

Jégladás.

Naponként reggel 6—7 óra között a Központi kávéház mellett a Fürdő-utcában levő saját házamban jég vehető.

Zalaegerszeg, 1903. június hó.

Korányi Mór.

988 sz./a. 1903.

Hirdetmény.

A II-ik közuti ker. kir. felügyelő ur az 1903. évi június hó 15-én 159. sz. rendeletével a nagykanizsai tapolczai állami közut 18—19 km. szakaszán Kiskomáromban levő vas felszerkezeti hid újrapépítését **2142 korona 97 fillér** összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az **1903. évi július hó 6-ik napjának délelőtt 10 órájára** az.-egerszegi államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívataknak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz (vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letétét igazoló pénztári nyugta) csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zalaegerszeg, 1903. Június 18.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Lányi Kálmán
kir. főmérnök.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company (Chicagói aratógépgyár.)

KNEDHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalogusok
ingyen és bérmentve.

Felviágosításokkal
készüggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveköttőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kéveköttőfonál gyártmányal.

Évi gyártmány **362.000** gép.

Vásárjog bérbeadás.

Báró Harkányi Károly örökösei zalaszentgróthi uradalmához tartozó, évenként tartani szokott 8 országos vásáron a helypénzszedési jog folyó 1903-ik év október hó első napjától fogva **3, esetleg több évre is ismét bérbe adatik.**

Tudakozódásra válaszol alulirott Zalaszentgróton.

Paál Viktor

számartó.

Gyomorbetegnek,

akik meghűlés, gyomortájerhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledlek, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorhajót, gyomorkatharusban, gyomoréjszalomban nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, ersíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajót szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorhajóknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájdalmak, szíverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatinéz, Marczali, Tapolcza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Mura-szerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcz, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszent-lászló, Boba, Középbisztrice, Pincze, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyirád, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Jégladás.

Naponként reggel 6—7 óra között a Központi kávéház mellett a Fürdő-utcában levő saját házamban jég vehető.

Zalaegerszeg, 1903. június hó.

Korányi Mór.

Az Orsz. Gazd. Munkás- és Cselédségély-pénztárt ajánljuk jó indulatába. Ismertesse ezt az intézményt a nép körében. Biztosítsa cselédeit ezen segély-pénztárnál.

988 sz./a. 1903.

Hirdetmény.

A II-ik közuti ker. kir. felügyelő ur az 1903. évi június hó 15-én 159. sz. rendeletével a nagykanizsai tapoleczai állami közut 18—19 km. szakaszán Kiskomáromban levő vas felszerkezeti hid újraépítését 2142 korona 97 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az 1903. évi július hó 6-ik napjának délelőtt 10 órájára a z.-egerszegi államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz (vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letétét igazoló pénztári nyugta) csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zalaegerszeg, 1903. június 18.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Lányi Kálmán
kir. főmérnök.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company (Chicagói aratógépgyár.)

KNEDHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalogusok
ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal
készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kévekörtógép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kévekörtőfonál gyártmányal.

Évi gyártmány 362.000 gép.

Vásárjog bérbeadás.

Báró Harkányi Károly örökösei zalaszentgróthi uradalmához tartozó, évenként tartani szokott 8 országos vásáron a helypénzszedési jog folyó 1903-ik év október hó első napjától fogva 3, esetleg több évre is ismét bérbe adatik.

Tudakozódásra válaszol alulírott Zalaszentgróton.

Paál Viktor

számtartó.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortürelhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, ersíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájdalmak, szíverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatincez, Marczali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Mura-szardahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőc, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszent-lászló, Boba, Középbisztrice, Pinceze, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyirád, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.